

NOVINY

Volume 2 Issue 13 (124)

ČTRNÁCTIDENÍK SPOLEČNOSTI SLUŠNÝCH KRAJANŮ

20.IV. – 3.V. 2004

PP 255003/04496

MUSÍME SI POMÁHAT

AUSS 1.50+postage

S truchné zprávy.

Pondělí 5.dubna

Pětina pracovníků ze školství bude 21. dubna stávkovat
Během víkendu, jak se v pondělí ukázalo, proběhlo několik souběžných zátahů proti drogovým dealerům
Aktivisté se připoutali k vratům ministerstva obrany s nápisem VÍTE KDE VRAŽDÍ VAŠE ZBRANĚ
Český naftový odborník zahynul v Iráku na následky nehody
Policisté zrušili z důvodů vykecání chystanou bezpečnostní akci
Kvůli nejapnému žertu v podobě falešné bomby byl zastaven provoz na stanici metra Praha Kačerov
Film nazvaný 66 sezon získal Cenu za nejlepší dokumentární snímek na mezinárodním filmovém festivalu DocAviv v Tel Avivu
Americká ambasáda od pondělka zavádí snímání otisků prstů žadatelů o vízum
V Ústí nad Labem se střídalo - dva policisté byli zraněni při přestřelce s pašerákem drog, pašerák byl zabit
Česká spořitelna přečíslovala 5 milionů sporožirových účtů
pokračování na str. 2

Slovo vydavatele:

P oznámka k nájemnému v Českých zemích.
Před časem vyšla noticka v Neviditelném psu (7.IV. Detektiv kontra koumeles viz str-2), kde pan Aston se vyjadřuje, že regulované nájemné je bezpráví na majitelích domů.
V Sydney , kde bydlíme, regulované nájemné být nemusí, neboť je všude dostatek bytů, a po posledním stavebním nadšení, kdy se postavilo během posledních pěti let snad několik set tisíc bytů je situace taková, že až neskutečně mnoho bytů je prázdných.
V Praze, kde je nedostatek bytů a ještě dlouho bude, je situace jiná. Nedostatek vyvolává šmelinu, a proto je nutno zákazníka, v tomto případě nájemníka, chránit. Je to podobné jako byly za války a těsně po válce lístky na cukr. Byl ho nedostatek, a tak aby se zajistilo, že alespoň každý dostal kousek, zavedl se přidělový systém. Když nedostatek cukru pomínil, systém se zrušil a cukr dostal normální cenu. V dnešní době, kdy chleba stojí 27 korun, litr mléka 19, a za jednopokojový byt platíte nyní 2000 korun plus 3000 inkaso (plyn, elektřiku, telefon atd.), vy máte 20 000 měsíčně, tak akorát vyjdete z platem. Jak byste dopadli, kdybyste museli platit 15 000 měsíčně za byt?
Otázka je, kolik bytů by se potřebovalo postavit, aby se mohlo přestat z regulovaným nájemným a hlavně kdy stát začne konečně stavět byty pro chudé.

Musíme si pomáhat.

Bilance Klausova roku

Benjamin Kuras
Už i ti intelektuálové

připouštějí, že i když nic moc nevykonal, alespoň nic nepokazil. I zavilým klausobijcům vrtá hlavou, jak může někdo získat v demokracii sedmdesátiprocentní popularitu, aniž by

na něm bylo něco někomu sympatické. Já sám po bilanci všech kladů a záporů Klausově prezidentuře celkem vzato spíš fandím, třebaže mně na ní vadí občasný výpadek soudnosti.

Rád bych se například jednou dověděl, z které komunistické příručky cituje, nebo z kterého dosud zatmělého komunistického kouta své jinak nekomunistické duše vylovil definici antikomunismu jako "povrchního, negativistického pohledu na svět, který sice velice silácky zastával některé evidentní nekomunistické postoje, ale ze kterého vůbec nevyplyvalo, proč mu komunismus vadí a čím by měl být nahrazen." Je možné, že mu uniká, jak tím hrubě uráží tisíce slušných a inteligentních Čechů, z nichž mnohé by měl číst k elitě národa - ať už těch, které komunismus doma skřípl, nebo těch, kteří emigrovali?

V srpnu 1968 jsem se z obyčejného nekomunisty přeměnil v antikomunistu i já. Přiznávám, že být antikomunistou bylo snadnější v Londýně než v Praze, a beru proto na sebe povinnost prezidentovi nekomunistického státu připomenout, že se jím stal mimo jiné díky důslednému antikomunismu několika generací západních politiků od Churchilla, de Gaullea, Adenauera a Kennedyho po Reagana a Thatcherovou, kteří byli všechno možné kromě povrchních siláckých negativistů.

Ti z nás, kdo se rozhodli přeběhnout na jejich stranu, si mohli denně ověřovat, že antikomunismus jako pohled na svět byl naopak velice hluboký a pozitivní a vyjadřoval víru v lidské kvality jako odpovědnost, podnikavost a svobodmílovnost, jimž dnes Klaus sám tak rád holduje. Taky nám antikomunistům bylo zatraceně jasné, proč nám komunismus vadí a čím by měl být nahrazen. Vadil nám prostě tím, že drtil přesně ony lidské kvality, které jsme toužili pěstovat. A nahrazen měl být onou normální demokracií bez přívlastků, jejímž náruživým propagátorem dnes Klaus může být.

Klausův první rok však odhalil ani ne tolik jeho vady, jako trapnou přízemnost české novinářiny. Mráz po zádech běhá nad jejím nedostatkem studu z titěrného učitelkovského počítání, že "úředník, jemuž je esejistická duchaplnost cizí" použil jeden výraz pětkrát na dvou stech stránkách a dopustil se na nich dvou překlepů. Nad její ignorancí, která mezi těmito titěrnostmi nedokáže postřehnout, že ať už se Klausovi vytýká cokoli, jde pořád o člověka z nejvdělanějších, nejsečtějších a nejochotnějších lámat si hlavu palčivými otázkami lidské existence v čím dál složitějším a nevlídnějším světě. O člověka, který všechny ty usmolené písálky převyšuje o tři hlavy ne-li zrovna spisovatelským stylem, tak rozhodně rozhledem, nadhledem, nekončícím sebevzděláváním, pílí a snahou chápat věci v širších kontextech. Tedy člověka, který si přinejmenším zaslouží být urážen na slušné intelektuální úrovni.

Ze všeho nejvíc by nás ale po prvním roce měl rmoutit poměrný neúspěch Klausův mezinárodně. Víím, že čeští diplomaté se snaží vymyslet, jak věci vylepšit, a víím, že se jim to daří méně, než by si přáli. Jenže

zkuste někdo vymudrovat, jak zlepšit zahraniční image prezidenta obrněného kordonem poradců, z nichž jeden dokáže s geniální vynalézavostí sdělit zahraničnímu novináři, že "jediný důvod, proč bychom se měli setkat, je single malt". Druhý se na dva týdny předem domluvenou schůzku se

zahraničním novinářem ve své vlastní kanceláři dostaví s půlhodinovým zpožděním a těmito slovy: "Je mi ctí sekat se s tak vzácným člověkem. Tady mně podepište vaši knížku, s níž nesouhlasím. Chtěli bychom od vás poradit, jak má fungovat pravicový think-tank, ale mám na vás jen pět minut, tady máte moje číslo mobilu, domluvme si další setkání."

Chraň pánbůh, že bych chtěl někoho kritizovat. Jen se ptám, jakému prezidentskému a národnímu účelu to slouží. psáno pro MfD;

Vyznamenejte bratry Mašiny a jejich druhy!

Martin Vadas

Vážený pan
Prof. JUDr. Petr Pithart, CSc.
předseda Senátu Parlamentu České republiky

Praha, 29. března 2004

Věc: Podpora návrhu Doc. Ing. Jiřího Nedomy, CSc. z Prahy a pana Karla Kukala-Breyeler z Bernu ze dne 15.2.2004 na udělení vysokého státního vyznamenání členům odbojové skupiny bratří Mašínů.

Vážený pane předsedo,
dovoluji si podpořit návrh výše uvedených vážených spoluobčanů na udělení vysokého státního vyznamenání Ctíradu Mašínovi, Josefu Mašínovi, Milanu Paumerovi, Václavu Švédovi (in memoriam - popraven 2.5.1955), Zbyňku Janatovi (in memoriam - popraven 2.5.1955), Ctiboru Novákovi, (in memoriam - popraven 2.5.1955), ing. Vladimíru Hradcovi a dalším členům odbojové skupiny bratří Mašínů, kteří nasadili životy na obhajobu demokracie v boji proti zločinnému komunistickému režimu v Československu na počátku padesátých let minulého století.

Činím tak mimo jiné i proto, že jsem 15.12.2000 předal do Parlamentu České republiky 1501 podpisů pod peticí „Za projevení úcty členům odbojové skupiny bratří Mašínů“ a informoval jsem o této skutečnosti adresáty petice - nejen tehdejšího prezidenta republiky a předsedu

Poslanecké sněmovny PČR, ale i Vás jako předsedu Senátu PČR. Přes zdvořilostní dopisy úředníků senátu, osobní dopisy poslanců Cyrila Svobody a Stanislava Křečka a totální mlčení kanceláře tehdejšího prezidenta se mi dodnes nedostalo stanoviska Senátu PČR.

Dobře víte, že mnoho komunistických propagandistů zkreslo a zkresluje obraz hrdinů odboje proti komunistickému zlořádu a ještě dnes jsou Mašínové a jejich druzi ošklivě napadáni nejen komunisty, ale i několika státními zaměstnanci bezpečnostního a justičního aparátu České republiky, kteří zřejmě vědomě ignorují nejen presumpci nevinu, Všeobecnou deklaraci lidských práv, zákon o protiprávnosti komunistického režimu, ale i současné historické poznání zločinného charakteru komunistického režimu. Proto se domnívám, že by velmi prospělo věcnému projednání návrhu Doc. ing. Jiřího Nedomy, CSc., kdyby mu předcházelo veřejné slyšení v Senátu, kde by dostali slovo nejen navrhovatelé, ale i historici, kteří se uvedeným obdobím vědecky zabývají, jakož i případní další pozvaní hosté. Navrhuji, aby mezi pozvanými byl PhDr. Jiří Pernes, vědecký pracovní USD, Mgr. Jan Kalous, ředitel dokumentace ÚDV ZK Policie Č.R., PhDr. mjr. Eduard Stehlík, historik Vojenského historického ústavu v Praze, JUDr.Milan Hulík, advokát a publicista z oboru práva a historie, zástupci Konfederace politických vězňů a další.

S pozdravem
Mgr. Martin Vadas, e-mail: martin.vadas@volny.cz

Gašparovič novým prezidentom Slovenska
více na straně 2

Úterý 6. dubna

Miloš Zeman se vyjádřil v úterní Mladé frontě Dnes, že by sociální demokracie měla mít mimořádný sjezd 13 stran a hnutí se zúčastní voleb do Evropského parlamentu Václav Klaus pozval na středu na Hrad Vladimíra Špidlu Zdeněk Škromach oznámil, že do konce roku bude hotov liberálnější zákoník práce Do Prahy byli převezeni dva Češi poranění při výbuchu plynu v ropné rafinerii v Iráku Počasí v Praze: Bída s nouzí, chladno, mrholení až déšť

Středa 7. dubna

Sněmovna schválila zákon o zaměstnanosti Do druhého čtení postoupil zákon, který by utužil dohled nad zlodějskými taxikáři Kladenský primátor Petr Volf odstoupil a vzápětí na to byl propuštěn z vazby Václav Klaus diskutoval s Vladimírem Špidlou o textu připravované vládní koncepce směřování ČR v EU Podle guvernéra Národní Banky Zdeňka Tůmy je reálná naděje, že naše ekonomika poroste dvakrát rychleji, než je růst v zemích EU., takže bychom je mohli za 30 let dohnat Pokračovala série přepadení pošt a bank v Praze, tentokrát to bylo ve Střešovicích

Čtvrtek 8. dubna

Jana Bobošíková bude kandidovat na Europoslance jako dvojka na kandidátce Nezávislých hned za Vladimírem Železným Plat europoslance bude podle schválené sněmovní předlohy činit 65 tisíc korun Stát bude jednat o nákupu stíhaček bez prostředníka Občanští demokraté kritizují vládu kvůli obsazování vysokých funkcí v evropských institucích bez jednání s opozicí Senát schválil zřízení 45 ptačích rezervací typu Natura Senát zamítl bez rozpravy prezidentův návrh na jmenování Milana Galvase ústavním soudcem Ústy svých mluvčích vyjádřil prezident názor, že senát je odpovědný za to, že Ústavní soud není plně obsazen, chování senátu mluvčí Petr Hájek označil za skandální V továrně na klavíry Petrof je vyhlášena stávková pohotovost Začaly velikonoční svátky

Pátek 9. dubna

Poslanci s největší pravděpodobností přehlasují veto prezidenta Václava Klause u zákona o DPH. Bývalý prezident ČSA Miroslav Kůla bude řídit konkurenční nízkonákladovou společnost Smart Wings. Dalšího prezidentova kandidáta na ústavního soudce, bývalého šéfa advokátní komory Stanislava Balíka, Senát zřejmě schválí. Večer zemřel v nemocnici v Popradu i druhý český skialpinista, kterého dnes v oblasti Rysů ve Vysokých Tatrách strhla lavina. Kvůli vyplacení odškodného ve výši 326 milionů korun za poškození dobrého jména společnosti Diag Human nebude stíhán žádný úředník ministerstva. Bombový útočník, který se při zatýkání pobodal a následně zemřel a čtyři roky kladl výbušná zařízení po celé zemi, by byl čím dál nebezpečnější - jak vyplynulo z vyšetřování policie. Nova zrušila poslední Sedmičku s Bobošíkovou, která odchází kandidovat do parlamentu EU. Dalšíh 12 miliard korun požaduje společnost Nomura jako odškodnění za svůj nucený odchod z Investiční a Poštovní banky.

Víkend 10. – 11. dubna

Tři čeští novináři, kteří byli v neděli uneseni v Iráku, jsou podle neoficiálních informací českého ministerstva zahraničí naživu. Poslanecké sněmovně to řekl ministr zahraničí Cyril Svoboda. Ve Svatovítské katedrále na Pražském hradě se bude ve středu konat přímluvná modlitba za tři české novináře zajaté v Iráku i za všechny další osoby zadržované jako rukojmí. Premiér Špidla navrhl Klausovi odvolat Součkovou, nahradit ji má Kubinyi. Poslanecká sněmovna přehlasovala senátní veto a znovu schválila návrh zákona, který oceňuje zásluhy prezidenta Edvarda Beneše o stát Čtvrtý ročník soutěže Varnsdorfský otesánek v pojidání houskových knedlíků se svíčkovou se konal ve Varnsdorfu. Po hodině čistého času zvítězil poprvé Kamil Hamerský z Víru u Žďáru nad Sázavou, který spořádal 65 knedlíků. Nový český rekord vytvořil Antonín Hájek z Uherského Hradiště, který vyrobil největší dřevěnou kraslici o váze 61,5 kilogramu. Na výšku má 103,7 cm a průměr 54,2 cm.

Pondělí 12. dubna

Organizace pro prosazování lidských práv apelují na Václava Klause, aby za své nadcházející návštěvy Číny podpořil tamní politické vězně 700 odborníků z ciziny přijme v dohledné době Česká republika v rámci projektu na získávání kvalifikovaných pracovníků ze zahraničí V úterý bude Bezpečnostní rada státu jednat o terorismu Na Lidické boudě policie zatkla dva pingly, kteří tam prodávali turistům hašiš, jednoho lapli, když ujížděl po sjezdovce na snowboardu s batohem plným drogy V neděli ráno spadlo ultralehké letadlo na Berounsku, poblíž obce Kotopety

Úterý 13. dubna

Novináři Michal Kubal, Petr Klíma a Vít Pohanka, jsou stále ještě nezvěstní Čeští policisté v Iráku se zatím nezapojili do pátrání, jsou 500 km daleko od místa, kde se to stalo

NOVINY - Stručné Zprávy – sestavené panem Ondřejem Astonem Neffem

Irácké úřady ujistňují, že uneseným novinářům nic nestane, ale že vše bude dlouho trvat Začal Kryštof 004, policejní akce zaměřená na alkohol a technický stav vozidel, akce potrvá několik dnů Vladimír Špidla oznámil, že odvolá ministryni zdravotnictví Marii Součkovou Sněmovna schválila zákon o Benešových zásluhách o stát, nové hlasování o DPH bude 20. dubna Sněmovna schválila bezhotovostní převod v sumách od půl miliónu výše

Středa 14. dubna

Únosci tří českých novinářů v Iráku se dosud neozvali Podle ministra Grosse je připravena česká speciální skupina vojenských policistů zasáhnout i v Iráku ve prospěch tří unesených Čechů Prezident Václav Klaus jmenoval novým ministrem zdravotnictví poslance ČSSD Jozefa Kubinyiho V Česku budou moci působit experti i z Běloruska a Moldávie, rozhodla o tom vláda Až za 14 dnů bude vláda rozhodovat o stavbě dvou jezů na Labi, proti nimž brojí ekologisté Prezident Klaus podepsal čtyři nové zákony, mj. zákon o regulaci reklamy Vrchní soud potvrdil rozsudky nad Kavanovým spolupracovníkem Karlem Srbou

Čtvrtek 15. dubna

Nový ministr zdravotnictví Jozef Kubinyi hodlá najít finanční rezervy ve zdravotnictví Podle propočtů to vypadá, že školský zákon projde v parlentu Američané nabídli pomoc při osvobození našich zajatých novinářů, ooficiální místa se zatím neodvážila k nabídce se vyjádřit Jeden z členů skupiny "orlických vrahů" se oběsil ve věznici v Kuřimi Podle statistik Horské služby zahynulo letos v horách 12 ledí Při pronásledování přehajícího Ukrajince policisté na dálničním přívaděži ve směru Vyškov-Brno cizince zastřelili Počasí v Praze: Krásný jarní den, sluníčko, vůně ve vzduchu, modré nebe

Pátek 16. dubna

Tři čeští novináři, kteří byli po šesti dnech držení v iráckém zajetí propuštěni na svobodu, odletí domů nejdříve v sobotu v podvečer. Řekl to mluvčí ministerstva zahraničí Vít Kolář. Zranění, které utrpěl ministr zahraničí Cyril Svoboda (KDU-ČSL) při čtvrteční noční dopravní nehodě, může mít podle lékařů trvalější následky. Veterináři mají podezření na výskyt desátého případu onemocnění BSE v Česku. Komunisté trvají na tom, že vládní zákon o DPH nepodpoří. O vazby na další sociálnědemokratické strany v Evropě se bude v ČSSD starat bývalá ministryně zdravotnictví Marie Součková. Severočeští kriminalisté potvrdili, že muže z Nížeboh na Litoměřicku roztrhali volně pobíhající psi. Osobní vlak se v pátek kolem 16:00 střetl s automobilem. Jeden muž na místě zemřel, druhý byl se zraněními převezen do nemocnice. Stáda ovcí na Sušicku ohrožuje vlk.

Víkend 17. ledna – 18. ledna

ČSSD žádá opozici, aby podpořila vládu v hlasování o DPH Zdeněk Škromach vyzval opoziční strany, aby vládu podpořily a "přestaly pracovat pro svoje koryta" Cyril Svoboda poraněný ve čtvrtek při autohavárii byl operován a je takřka vyloučeno, že by se zúčastnil hlasování o DPH, nicméně po operaci je v pořádku Komunisté oznámili, že vládní návrh zákona o DPH nepodpoří ani jediným hlasem V neděli ráno se vrátili do vlasti tři čeští novináři, týden zajatí iráckými bandity Václav Klaus popřál Ivanovi Gašparovičově ke zvolení do úřadu slovenského prezidenta U někdejšího Werichova domu v Praze na Kampe se sešli v neděli lidé, aby podpořili myšlenku zřízení muzea Osvobozeného divadla Zemřel herec a dramatik Jiří Císler, bylo mu 76 let

Detektiv kontra koumeles

Jakmile je právo na něčí straně, není to právo, ale bezprávi. V oblasti bydlení je takového bezpráví víc než dost. Už sám fakt, že existuje pojem "regulované nájemné" je do nebe volající bezprávi. Líbí se samozřejmě tomu, kdo má to štěstí, že v takovém bytě bydlí - to je jeden ze zdrojů motivace předsedy sdružení nájemníků, poslance Stanislava Křečka. Jestlipak by s takovou vehemencí hájil regulované nájemné, kdyby bydlel v bytě s tržním nájemným? Kdyby věděl, že by platil podstatně méně, pokud by nemravná regulace nájemného byla zrušena? Jenže on bojuje za vlastní ekonomické zájmy a tudíž se nemusí červenat, když například opakuje tezi Mezinárodního svazu nájemného, že bydlení není zboží, ale základní lidské právo. Bohužel, realita je taková, že s tímto základním lidským právem se šmelí. Lidský důmysl nezná hranic a hloupý stát nikdy nevyzraje na koumelesy všeho druhu, v daném případě, na kšeftaře s byty. To pak si mluvčí ministerstva pro místní rozvoj Petra Dimuna může stýskat, že stát přichází o 2,5 až tři miliardy korun (únik na daní z černého pronájmu nemovitostí) a že o další miliardy přicházejí sami majitelé domů. Proč by si nestýskal, když ho to nic nestojí?

S chytráctvím volených zástupců lidu a neschopností státu starat se o legitimní zájmy občanů kontrastuje soukromá aktivita postižených. Kde se stát uchyluje v lepším případě k nářku, pokud ho problematika vůbec zajímá, uchylují se soukromníci k obraně svých práv. Zákon, hluboce vkořeněný do móresů minulého režimu, kdy vše patřilo všem a odpovědnost nenesl nikdo, je na straně svévole. Nicméně i za těchto nerovných okolností lze leckdy zákonů využít ve prospěch okrádaných. Nejdříve je třeba shromáždit fakta, aby bylo možno s konkrétními údaji vystupovat před soudem. Proto si majitelé domů - ale i obce, i ty jsou majiteli domů - najímají detektivy, aby odhalili nelegální převody nájemních práv. Ale i zde je typické, že si detektivy najímají především zahraniční majitelé nemovitostí. Že by český člověk házel už dopředu flintu do žita s vědomím, že hlavou zeď neproprazíš? Ostatně, že Stanislav Křeček hájí svoje zájmy, na to taky přišel cizinec, italský podnikatel Girolamo Giormani. Ten dokonce podal žalobu na stát za újmu, která mu regulací nájmů vznikla. Nenechat si nic líbit, to je zásada, kterou bychom se měli od nových spoluobčanů učit.

Aston

Co se tyce regulovaného najemného, tak mam stejný názor jako pan Aston - je to bezpravi na majitelich domu. Stat ma stavet byty pro socialne slabsi obcany, jak je tomu vsude jinde v civilizovanych zemich (housing commission atd.). Stat NESMI prenaset svoji zodpovednost na soukrome majitele domu a diktovat jim co maji a nemaji delat. Stat pronajima statni uvolnene byty - po zemrelych ci po tech, co si sami vyresili svoji bytovou otazku postavenim domku apod. - jiz davno za NEREGULOVANE, trzni najemne, vetsinou tzv. "obalkovou metodu" a stylem "kdo da vic". Bytu je v CR dost, jeste vic je celorocne obyvateľnych chalup, kde regulovani najemnici bydlí a sve regulovane byty pronajimaji za nekolikanasobek - vse nacerno, tudiz bez dane. Nove byty, ktere stat ulevi, jsou tez za neregulovane najemne. Namisto toho, aby stat ulevil soukromym majitelum domu a jejich soukromy majetek uvolnil a socialni pripady prestehoval do statnich bytu, tak se chova nejvic "strzne". Situace s byty je v CR protiustavni vuci soukromym majitelum. Regulovane najemne nelze prirovnavat k listkum na cukr, zde se jedna o jednu tretinu vysoce zvyhodnovanych obyvatel v CR, kterou ostatni v neregulovanych najmech nebo ti, kteri si za sve postavili domky, musi dodnes dotovat. Regulovane najmy nepokryji zadne opravy, natoz pak zisk ze soukromeho majetku! Jak muze regulovany najem byt nizsi nez zalohy na elektrinu ci vodu??

(Příklad: v mem dome bydlí rodina - podnikatele v byte 1. kategorie, 3+1 za 1.460 korun mesicne. Dva dospeli, dve deti. Matka zeny ma obrovskou vilu ve vilove ctvrti, kterou od jara do podzimu pronajima cizincum, vetsinou Holandanum, a bydlí s "mladymi" v mem majetku, ktery vybydluji a nepodili se na obnove. Navic mi ani nenahlasí její pritomnost - i se psem - coz se pochopitelne odrazi v castce za vodne/stocne, ktere za ne plati rozpoctem ostatni najemnici v dome. A nelze nic delat!) Pokud stat nuti soukrome vlastniki davat k dispozici svuj majetek timto zpusobem, mel by se tedy podilet na opravach a rekonstrukcich.

Hanka

Mečiarov volebný tím priznal porážku

Gašparovič novým prezidentom Slovenska

Ivan Gašparovič oslavuje volebné víťazstvo, keď v druhom kole prezidentských volieb porazil Vladimíra Mečiara. Gašparovič

získal 1.079.359 hlasov (59,91 percenta), Mečiar 722.269 hlasov (40,09 percenta). Volebná účasť bola približne 43-percentná. Šéf Mečiarovho volebného tímu Viliam Soboňa už priznal

porážku, tú mu signalizovali aj údaje z paralelného sčítania hlasov, ktoré robilo HZDS.

Češi ztroskotali na australských útesech

CAIRNS, 18. dubna 2004 | 12:06 Chvilé strachu a beznaděje musel zažívat manželský pár z Čech poté, co jeho jachta narazila na útes u břehů severovýchodní Austrálie a začala nabírat vodu. Po strávené noci ve vlnách Tichého oceánu ho našťěstí druhý den našli místní záchranáři.

Podle agentury AP s odvoláním na místní záchrannou službu šlo o zhruba šedesátileté manžele, kteří absolvovali cestu kolem světa. Právě pluli kolem Velkého korálového útesu, když jejich člunu v bouřlivém počasí vypověděl službu motor. Nacházeli se v té chvíli asi 100 námořních mil od ústí řeky Lockhart, poblíž města Cairns. Špatně ovladatelné plavidlo jménem Buke Falos pak narazilo do útesu. Tísňové volání zachytila pobřežní služba v sobotu v půl osmé večer (11:00 SELČ). Trosčníci strávili těžkou noc v nebezpečných vlnách. Značně vyčerpané, ale nezraněné je přemístil vrtulník do nemocnice v Cairns. Pár byl podle prvních údajů v tomto městě již od prosince a právě se vydal na další část své cesty kolem světa.

Jachta, o níž nejsou zatím známy bližší údaje, byla podle záchranářů sice odvlčena do přístavu, ale vzhledem k vážnému poškození bude asi sotva možné ji zachránit. iln, čtk

Daily Telegraph pise, ze Vladimir Meciar - nacionalisticky autokrat dobre znamy svojimi vyjadreniami proti zapadu - zaznamenal vcera dramaticky politicky navrat prekvapujucim vitazstvom v prvom kole volieb. Navrat Vladimira Meciara je rozpacity pre Slovensko, ktore sa za jeho vlady dostalo do pozicie vydedenca, usudzuje Daily Telegraph.

Krajine sa podarilo pretlacit sa do klubu kandidatskych krajín na vstup do Eurupskej unie az potom, ked prišiel po volbach o premiersky urad. Obdobie vlady tohto byvaleho boxera bolo poznamenane korupcnymi skandalmi, tlakom na media a dokonca obvineniami z vrazdy. Parlament ho obvinil z toho, ze pracoval pre KGB, pokracuje Daily Telegraph. Prekvapujuci uspech Vladimira Meciara vysliela Eurupskej unii znepokojujuci signal, dodava dennik.

Podla novin Times vitazstvo Vladimira Meciara v prvom kole vyvolalo poplach od Bruselu az po Washington. Dennik sa tiez vracia k obdobiu vlady Vladimira Meciara, ktoru nazyva boxerskou syntezou komunizmu, nacionalizmu a autoritarstva. Pocas jeho vlady sa Slovensko stalo vydedencom z promoskovskou orientaciou.

Teraz ma vsak tento byvaly premier jemnejsi imidz, pokracuje dennik. On a jeho strana HZDS tvrdia, ze su rozhodne za Eurpsku uniu. Vladimir Meciar sa rad prirovnava k talianskemu premierovi Silviovi Berlusconiu, ku ktoremu niekedy mnohi pristupovali s podozrenim, ale teraz sa zmenil a je akceptovany, pisu noviny Times.

Nie menšie zlo ale akceptácia zdravého rozumu

Slovenská vládna politika je dlhodobo v hľbokej rozumovej kríze. Napriek tomu, že v parlamente má tri kresťansko-demokratické strany, nie sú schopní medzi sebou normálne komunikovať ani len ako kresťania. Pri absencii tohto morálneho rozmeru potom samozrejme neudivuje, že na post hlavy štátu SDKÚ navrhla bez konzultácie s partnermi samofúbeho narcistu Kukana, ktorý svoju komunisticko-eštébácku minulosť ani netají. Na vážne zamyslenie je preto fakt, že po katastrofálnej porážke všetkých svojich prezidentských kandidátov sa táto virtuálna koalícia, neschopná sebareflexie, z ničoho nepoučila a naďalej svojich voličov vyzýva k neúčasti v druhom kole prezidentských volieb čo aj retardovanému napovie, že nahráva Mečiarovi. Svetové združenie bývalých československých politických väzňov registruje túto primitívnu hru stranických lídrov a čo najdôraznejšie ich vyzýva – spamätajte sa! Mečiar v úrade prezidenta nie je Mečiar na poštovej známke. Táto funkcia mu zabezpečí nie len súdnu imunitu ale aj definitívne zahľadiť všetky stopy svojho bašovania načo pred tým nemal čas. A je tu aj reálna hrozba, že Vám rovno pod nosom rozpustí Národnú radu a vyhlási predčasné parlamentné voľby! Moc v štáte prejde pod jeden politický subjekt a potom to už nebude len katastrofa vládnej politiky ale absencia zdravého rozumu.

Svetové združenie bývalých československých politických väzňov

Slovo č.16/2004 O SPOLOČNOSTI / Jozef Sivák

Neplatnosť či neúspešnosť referenda?

V komentároch politikov k výsledkom nedávneho referenda o predčasných voľbách to bol jedine R. Fico, ktorý rozlišoval medzi neplatnosťou a neúspešnosťou, pokladajúc ho za úspešné. Lebo neplatnosť naozaj neznamená neúspešnosť. Už len preto, lebo neplatnosť sa týka formálnej, procedurálnej stránky splnenia zákonných podmienok, zatiaľčo úspešnosť sa týka obsahovej stránky referenda.

V prvom prípade sa vyzdvihol len fakt, že referendum je neplatné z dôvodu nenaplnenia kvóra voličov. V druhom prípade však treba rozhodne hovoriť o úspechu referenda s pozoruhodnou výpovednou hodnotou: súhlas prevážil takmer osemkrát nad nesúhlasom. Pri relatívne vysokej účasti (36 %) by sa takéto skóre sotva mohlo zmeniť v prospech nesúhlasu aj vtedy, keby účasť bola viac než 50 %; o tom, že v drvivej väčšine krajín EÚ by takéto referendum bolo platné, ani nehovoriac. Lebo už z definície referenda plynie, že je platné pri akejkoľvek účasti voličov.

Z tohto hľadiska by sa mala vykladať aj Ústava SR. Ak čl. 98 zakotvuje väčšinovú účasť na referende ako podmienku jeho platnosti, stalo sa tak zrejme s úmyslom, aby inštitút referenda ostal len mŕtvou literou. O tom, že sa tento úmysel daril, môže svedčiť celý rad „neplatných“ referend - referendum o vstupe do EÚ je výnimka, ktorá potvrdzuje pravidlo. V každej inej krajine by takáto ústava bola novelizovaná po prvom takom neplatnom referende. Na druhej strane to svedčí o dlhodobom zlyhávaní odbornej verejnosti, najmä právnickej obce a celej občianskej spoločnosti. Požadovaná väčšinová účasť totiž nielenže neguje pojem (priamej) demokracie tým, že polovicu voličov vopred vyraduje z rozhodovania, ale navyše spochybňuje aj (dvojhodnotovú) referendovú logiku, keď popri „áno“ a „nie“ zavádza aj ďalšiu možnosť, a to „(ne)účasť“.

Volič sa tak dostáva do situácie povestného Buridanovho osla, ktorý zdochol, lebo sa nevedel rozhodnúť ani pre jednu z dvoch kôp sena. A predsa treba konštatovať, že ten, kto tvorcom

slovenskej ústavy našepkal, aby inštitút refereda bol podmienený takou vysokou účasťou, sa prerátal. Lebo jestvovanie inštitútu referenda v ústave vôbec v praxi znamená, že sa tento inštitút realizuje ako taký vo svojej podstate bez ohľadu na okolnosti, ktoré sú voči obsahu pojmu a jeho „životu“ sekundárne. A to, čo je podstatné, nemôže byť právne. Tak či onak faktor (ne)účasti obmedzuje nielen účinok referenda, ale aj slobodný ráz voľby, ktorý je rovnako zakotvený v ústave. Tak to bolo aj za bývalého režimu, v ktorom voľby neboli slobodné nielen preto, lebo boli povinné, ale aj preto, lebo bol len jeden kandidát. A keďže bol len jeden kandidát, vyžadovala sa povinná účasť.

V danom prípade, keď ide o referendum s kvórom, sa slobodný ráz voľby zachová pod podmienkou, že účasť na ňom bude výlučne vecou vedomia a svedomia občana-voliča a odrádzanie od neho na verejnosti neprípustné. To pravda neznamená, že by sa občan nemal vychovávať a viesť k tomu, aby voľby pokladal nielen za právo, ale aj za svoju (občiansku) povinnosť, keďže účasť je nevyhnutnou podmienkou voľby (medzi dvoma a viac možnosťami). Účasťou na voľbách tak možno merať úroveň právneho vedomia danej spoločnosti.

V predreferendovej kampani sme boli naopak svedkami odrádzania od účasti na referende, ba jeho marenia zo strany vládnej koalície, všetko toto proti duchu ústavy SR. Medzi tými, ktorí sa otvorene stavali proti referendu, nájdeme nejedného ústavného činiteľa, ministrov, poslancov, ba dokonca aj predsedu Ústavného súdu. Ale aj starostov, volených občanmi, ktorí by mali zastupovať všetkých občanov a ktorí zámerne rozhodli o konaní referenda a prezidentských volieb na rôznych miestach, teda v odlišných podmienkach. V 238 prípadoch boli okrsky postavené v rozpore so zákonom, lebo v nich bolo zapísaných viac voličov, ako povoľuje zákon. V budúcich komunálnych voľbách by si mali občania toto správanie starostov pamätať. Protiústavnosť, ktorej sa tento raz dopustila vládna koalícia a ústavní činitelia, spočíva v zmysle čl. 30 Ústavy v tom, že slobodnú účasť na voľbe zamieňala so slobodou voľby, t. j. slobodného výberu z viacerých kandidátov alebo z dvoch alternatív. V prípade referenda ide o voľbu medzi dvomi možnosťami odpovede, a to medzi Áno a Nie. Z logického hľadiska sú však povinná účasť na voľbách ako aj odrádzanie od nich rovnako obmedzovaním slobodného rázu voľby. Ak je raz referendum vyhlásené a ak má byť jeho výsledok objektívne platný, musia ústavné orgány a ústavní činitelia práve ostať v úzadí a vypočuť si názor občana. Správanie vládnej koalície a ústavných činiteľov bolo v tomto zmysle protiústavné podľa čl. 29, ods. 4, podľa ktorého sú politické strany oddelené do štátu a v zmysle čl. 31, ktorý stanovuje princíp slobodnej súťaže politických síl v demokratickej spoločnosti. A tieto sily môžu ovplyvňovať voliča len v prospech ÁNO alebo NIE.

Proti duchu ústavy, čo je ďalšia formálna chyba referenda, bola sformulovaná samotná referendová otázka: „Súhlasíte, aby Národná rada Slovenskej republiky prijala ústavný zákon o tom, aby sa parlamentné voľby konali ešte v r. 2004?“ Takáto dikcia nemá oporu v ústave, ktorá v čl. 98, ods. 2 stanovuje, že „návrhy prijaté v referende vyhlási Národná rada Slovenskej republiky ako zákon“. Teda už len vyhlási, to znamená, že o nich už nerokuje ani nehlasuje. Problém závažnosti referenda je tak problém umelý, vyvolaný vládnuou koalíciou a živенý oficiálnymi „politológmi“ a „právnikmi“.

Na základe uvedeného sa aj platnosť referenda ukazuje v inom svetle. Zároveň možno konštatovať, že predreferendová kampaň i samo referendum neprebegli v súlade s ústavou a zákonom. A je len poľutovaniahodné, že Komisia pre referendum nad tým prizmúрила oči, vyhlásiac referendum za „neplatné“, pričom ako jediný dôvod uviedla nedostatočnú účasť. A po nej sa už nad výslednou hodnotou referenda nikto hlbšie nezamýšľal, vrátane oficiálnych politológov a sociológov.

Je však namieste argumentovať nedostatočnou účasťou, keď táto neúčasť bola organizovaná zhora natoľko, že možno hovoriť o marení? Je možné na jednej strane právne normy porušovať, a potom sa tých istých právnych noriem dovoľávať? Odhovranie od referenda tak paradoxne prispelo nielen k jeho úspešnosti, ale aj k jeho platnosti, z čoho by mala vládna garnitúra vyvodit’ dôsledky. Prax referenda tak predbehla (prípadného) novelizátora a mala by umlčať aj jeho likvidátora. Za predpokladu, že prekážky, ktoré sa mu kládli, by neboli jestvovali, jeho úspešnosť by to len bolo mohlo priblížiť k „platnosti“ aj z formálneho hľadiska, potvrdiac tak dlhodobé prieskumy verejnej mienky, ktoré mu predchádzali. Napriek tomu psychologická vojna, ktorá sprevádzala predreferendovú kampaň, pokračuje aj po nej, ako o tom svedčí komentár predsedu vlády, podľa ktorého občania v referende vraj

vyjadrili masívny súhlas s terajšou politikou vlády. Zvrátenosť spojená so znevažovaním referenda sprevádza aj jeho hodnotenie, ktoré má odzbrojiť každého potenciálneho kritika a znemožniť akúkoľvek diskusiu o platnosti referenda. Avšak občan, tento „panovník v miniatúre“ aj mimo volieb, by nemal skladať zbrane.

Na ďalšiu odbornú diskusiu ponechávame výklad neplatnosti ako nulity. V tomto zmysle, keďže referendum neprebehlo v zákonných podmienkach, by sa malo opakovať. To nie je všetko. Okrem ústavy, volebného zákona a zákona o spôsobe vykonania referenda je tu ešte Trestný zákon. i § 97, ods.1 tohto zákona znie: „Kto v úmysle poškodiť ústavné zriadenie alebo obranyschopnosť republiky znepužíje svoje zamestnanie, povolanie, postavenie alebo svoju funkciu alebo sa dopustí iného konania pre to, aby maril alebo sťažoval plnenie dôležitej úlohy štátneho orgánu ... potresce sa ... atď.“ Či nie je vyhlásené referendum „dôležitou úlohou štátneho orgánu“, prostriedkom na objektívne zistenie stavu spoločnosti a vôbec spôsobom ako vyvolať diskusiu o otázkach verejného záujmu a podieľať sa na budovaní verejného blaha, z ktorého nemožno v demokracii nikoho vyľúčiť? Ako môže inštitút referenda plniť toto svoje poslanie, ak sa vyzýva k neúčasti na ňom? Nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty trestného činu sabotáže?

Záverom, opakujme, referendum o predčasných voľbách bolo nielen úspešné, ale aj platné. Prípadné pochybnosti o jeho platnosti by mohli súvisieť skôr s porušením ako nenaplnením zákonných podmienok jeho uskutočnenia.

Autor je vedeckým pracovníkom SAV

Slovo č.16/2004 ÍHOVOR / Ivan Štefunko

Je to akési zložit é

Niekedy za tvrdého mečiarizmu sa na Slovensku sformovala tzv. Modrá koalícia, ktorá chcela demokratizovať krajinu. Jednou z prvých úloh, ktorú si vytýčila, bolo presadiť priamu voľbu prezidenta. Chceli, aby ľudia vzali aj voľbu hlavy štátu do svojich rúk a postavili na tento stolec toho, kto im bude vyhovovať. Referendum s touto otázkou bolo podľa všeobecnej mienky zmanené vtedajšou vládou Vladimíra Mečiara a Národná rada Slovenskej republiky vedená Ivanom Gašparovičom žiadnym uznesením neprotestovala. Vtedy sa to teda nepodarilo. Voľby v roku 1998 priniesli „zmenu“, okrem iného aj v štýle voľby prezidenta. Parlament ústavnou väčšinou odhlasoval zmeny v ústave, čím umožnil priamu voľbu hlavy štátu. To, ako prebiehali prvé všeobecné voľby, nie je pre tento príbeh podstatné. Možno treba spomenúť, že Vladimír Mečiar bol v týchto voľbách porazený vďaka spoločnému kandidátovi koalície. Dnes je situácia zvláštna iná. Strany, respektíve osobnosti niekdajšej Modrej koalície zrazu odhovárajú od účasti na prezidentských voľbách, keďže im nevyhovuje kandidát. Ako si to vôbec môžu dovoliť? Na voľbach som sa zúčastnil. Nevoliť som ani jedného z prvej šestice kandidátov, čo znamená, že ku každému z nich som mal vážne výhrady. Bolo to moje právo, a nemám sa nikomu ani čo ospravedlňovať, ani čo ľutovať. To, že som ako volič netaktizoval, bolo mojím rozhodnutím a nikto mi to nemá čo vyčítať. Prečo sa tí, ktorí na plnej čiare tento boj a výzvu prehrali, sťažujú na to, že vraj tu žije blbý národ, na to, že má krátku pamäť, atď. Pamäťový proces totiž ovplyvňuje aj aktuálna skúsenosť. Pripomínam, že vieter v peňaženke, vyhodené peniaze na oslavy vstupu do NATO a trpký pocit, že sa na úkor občanov obohacujú strany, ktoré si vymýšľajú sponzorov, takisto ovplyvňuje volebné správanie. Prečo by sa mal občan správať racionálnejšie a zodpovednejšie ako premiér tejto krajiny a jeho strana? A teraz vyzývajú ľudí, aby nevolili! Fakt drzosť. Keby si vládne strany aspoň trošku verili, keby si boli aspoň trošku isté podporou zo strany občanov, vyzývali by k účasti a k voľbe bielym lístkom. Ich sila by sa ukázala, ak by bol počet neplatných lístkov väčší ako ten, ktorý dostal jeden z naozaj neuveriteľných kandidátov. Jeden z nich by bol síce zvolený, ale s oveľa menšou legitimitou, ako by mal za obyčajných volieb. Lenže na to oni nemajú ani síl ani chuti. A naviac, prečo by mal občan pristúpiť aj na takúto hru? Princíp dvojkolovej voľby je jasný. Do druhého kola postupujú dvaja kandidáti. Mečiar a Gašparovič. Keby som sa aj napriek výhradám k tomu, čo sa tu deje, odhodlal ísť voliť, vyberal by som si medzi kandidátom, ktorého volí Pánis a Slota, a tým, ktorého okrem iných volia aj babky demokratky. Takáto otázka mi naoko uľahčuje rozhodovanie. Keď sa ale predsa nezdvihnem z kresla a nepôjdem voliť, mám pocit, že takisto podporím Mečiara. To mi ale znovu prekáža, lebo akosi cítim, že to tvoriacej sa dzurindovsko-

mečiarovskej koalícii vyhovuje... Je to akési zložit é.

Českým entomologům hrozí na Slovensku až tři roky vězení

Lovci brouků: Škoda za milióny?

Tři roky vězení, vysoká pokuta! Takový trest může stihnout dva české entomology Stanislava Krejčíka (36) a Josefa Dvořáka (60).

Kvůli sběru brouků ve slovenské chráněné oblasti Kašvár jsou teď oba ve vazbě v košické věznici. Škoda, kterou podle slovenské policie spáchali, se může vyšplhat až do miliónů.

Oficiální škodu policie zatím vyčíslila na 128 tisíc slovenských korun. Částka se ale s největší pravděpodobností ještě zvýší, protože šlo o chráněnou oblast a může jít až do miliónů.

"Oba byli obviněni z porušování ochrany rostlin a živočichů a zatajení věci," potvrdila mluvčí krajské policie v Košicích Jana Demjanovičová.

Policisté u sběratelů našli 19 exemplářů šesti chráněných druhů a jednu housenku. Zajímali je nové druhy chrobáka rodu Majka.

"Nejsou to zločinci. Z jejich případu se dělá zbytečná senzace," brání kolegy entomolog Jiří Vávra z ostravského muzea. Krejčíka zná jako nadšeného sběratele a nikoliv jako obchodníka z brouky.

"Žádný entomolog není milionář, těch pár korun získaných na burzách věnují opět do rozšíření sbírek," komentoval Vávra fakt, že Krejčík s brouky obchodoval na internetu.

Libor Tomčák, Vlastimil Staňa (BLESK

Nebezpečné nesmysly presidenta Havla - loutky Evropské unie

Rodney Atkinson - Přeložil Jiří Šoler

V listu Irish Times z 13. června 2001 vyšel článek „Bývalý český disident a - až do roku 2003 - president České republiky, kde zahraniční korespondent listu kladl otázky Václavu Havlovi. Na tomto místě Rodney Atkinson komentuje nebezpečnou naivitu tohoto neblahého českého presidenta.

Havel, se svou mezinárodní reputací za odpor vůči komunistickému Sovětskému svazu nyní podlézá korporativistické Evropské unii. Havel, kterému se dařilo v obraně národnosti před sovětským superstátem si nyní přeje jí vzdát Evropské unii. Po porážce ruského vojenského a ekonomického imperialismu se nyní klaní německému převzetí průmyslu a německé hegemonii v Evropě. Havel, který byl prvním presidentem svobodného Československa, řídil likvidaci svého vlastního národa (znovuvytvořením nacistického loutkového státu na Slovensku) a nyní řídí zbývající „Českou republiku“. Žádný div, že je nepopulární mezi skutečnými českými demokraty.

Havel byl ovšem romantickou figurou - básník a dramaticky orientovaný politický aktivista a byl podle všeho sveden romantickými představami o „Sjednocené Evropě“ jako „skutečně funkční, průhledné, srozumitelné politické organizace, která přináší výhody všem národům“. Jako všichni velcí tyraní a političti hazardéři sní o tom, jak je součástí „regionu“, „od Aljašky na západě k Tallinu na východě“ a „jedné ze složek budoucího multipolárního světového řádu“.

A tady máme historicky dobře prokázaný jazyk fašismu - ze rtů romantika a megalomana. Kdokoliv kdo měl tu nejmenší znalost o založení Evropské unie a klamných metod k ustanovení její moci; její likvidaci svobodných národních států a demokratických parlamentů a její zkorumpovaná realita by mohla uzavřít tak úžasné žvanění. Ale Havel nežije v reálném světě, on žije ve světě dramatu a poesie, stejně jako jako nacisté žili v romantické zeleni německého venkova a v heroických Wágnerových mýtech. V základě slabé figury vždy vyžadují velikeá a poetické mýty a velké mocné státy, které mohou promítnout jejich velké plány na celý širý svět.

Havel sní sám o sobě jako o centru pozornosti, když říká s romanticko historickým anachronismem, že Bismarck prohlásil:“Kdo ovládá Prahu ovládá Evropu“.

A my víme, kdo ovládá Prahu dnes. Prostřednictvím germanofila Havla je to Berlín. Poslechněte si, jak Dr. Miroslav Polreich popisuje své pokusy domluvit mír v Kosovu, (po vyzbrojení a vycvičení kosovských teroristů Německou tajnou službou!). Polreich je bývalý velvyslanec v OBSE, který byl na prvé Mezinárodní mírové misi v Prištině v Kosovu v roce 1992 pod vedením Davida Peela a kanadského velvyslance.

„Srbové byli připraveni jednat s kýmkoliv. Když druhá strana požadovala utajení, OK, Rugova (vůdce kosovských Albánců) požadoval splnění této podmínky. Zeptal jsem se tenkrát autorit a ty mi řekly: „konsultovali jsme to s Němci a ti si nepřejí žádný typ dohody o Kosovu“. Později jsem znovu promluvil s autoritami v Praze a nabídl svůj mandát Rugovovi a jít jednat - to bylo uprostřed 90. let. Odmítli a řekli, že to mají až od Havla. A tak nebyla žádná dohoda. Nemohli jsme v té době pomoci, protože Kosovo bylo pryč z doslechu medií obě strany byly přístupné dohodě a válce mohlo být zabráněno..... Německo je jaksi u moci v Evropě, ekonomicky, finančně, v mediích, v tisku absolutně, jednička, bez srovnání.“

Na jedné straně Havel řekl listu Irish Times že pokud by odmítla Dohodu z Nice (která, pokud ji četl, má málo co společného s expanzí a více s dalším soustřed'ování nedemokratické vlády nad členskými státy) by byla jako „Evropa, která zůstává rozdělená - a zachovává psychologický zbytek

Železné opony“. Na druhé straně vyléval své opovržení na ty,, kteří se vracejí k „časům, kdy bloky stávaly proti sobě“! Ale ovšem Evropa není rozdělena a proto se Češi nepotřebují vzdávat své těžce nabyté suverenity a demokracie. Ale to je přesně to, na co Havel naléhá aby udělali!

Ale proč by měla mít podporu taková kapitulace jejich demokratických národností mezi Čechy, Maďary a Poláky? Protože sověty kondolovaná bariéra na západě byla nahrazena obchodní bariérou Evropské unie na západě? Lid Východní Evropy si nepřeje přistoupit k Evropské unii, chtějí svobodně obchodovat se zeměmi Západní Evropy a je to Evropská unie, která tomu silou brání, když nabízí odstranění této bariéry pouze pokud se tyto východní národy nevzdají nedemokratickým institucím Evropské unie.

Snad ta nejvíce krátkozraká je Havlova absurdní víra že nový evropský superstát by nikdy „nenutil nikoho k nepřátelství vůči jakémukoliv protivníkovi - to se dnes ve světě nestává“. A to říká president země, která má nejtěsnější vztahy k lidu Jugoslávie, země, která byla konspirativně rozbita (Německem), etnicky vyčištěna (z velké části NATO), bombardována (NATO a Evropskou unií), s 2 000 zavražděnými civilisty Po rozbití válka a rasová a náboženská bigotnost (zejména od muslimů a Chorvátů, které NATO a Evropská unie podporovaly) vedla k další a pokračující agresi v Chorvátsku (které vyhnalo 500 000 Srbů), v Bosně a v Kosovu (teroristická KLA vyhnala stovky tisíc Srbů) a nyní Makedonie (kde USA podporovaly invasi kosovsko albánských milicí).

TAK TOTO HAVEL NAZÝVÁ MÍREM. Nemáme žádné pochybnosti jak nazývat Havla, největší loutku německé Evropy a jejích Blairovských panáků.

Beneš se zasloužil o komunistický stát

Jaroslav Hutka

Velké ideje ničí malé zisky. Tahle věta vysvětluje, proč česká politika nemá žádné velké ideje. Čeští politici hrabou pod sebe a nazývají to národním zájmem. Semínko tohoto vlastenectví bylo zaseto už v devatenáctém století a vyrůstalo by dále v nádherně překroucené parazitní orchideje, kdyby nás nečekalo cosi, čemu z Čech Královedvorských a Zelenohorských rukopisů těžko rozumět. Letošního Prvního máje se nebude – Viléme, Hynku, Jarmilo! – jako každého roku máchovsky věšet na šibenici v největší české milenecké básni, ani nebudou komunisti organizovat svůj postčarodějnický karneval, ne, půjde se do Evropy! Jak tomu rozumět? To je kam? A to je kde?

„Až vstoupíme do Evropské unie, tak nám zakážou vitamíny,“ říkal nedávno reportéru BBC jeden Irčan při opakovaném irském referendu o tom, jestli k Evropské unii smí přistoupit další státy.

„Ale Irsko už v Evropské unii dávno je a vitamíny nikdo nezakázal,“ opáčil reportér.

„Ale já si v žádném případě nepřeu, aby nám někdo vitamíny zakazoval, takže budu hlasovat proti,“ uzavřel rozhovor ten Irčan.

Jelikož žiju v Česku, tak mu rozumím. Nejspíš to bude dáno tou společnou keltskou minulostí. Rozpustí nás jak kostku cukru v kafi, varuje Profesor z Hradčan, a vláda freudovsky volí tak, abychom žádného komisaře v Evropě nemuseli mít, a parlament svou antievropskou nechuť nakonec vyjádří uzákoněním dementní věty, že Edvard Beneš se zasloužil o stát. Pedant by se samozřejmě mohl zeptat, o jaký stát a v kterých hranicích? Já se zase ptám, co tak najednou? Co tím chceme nepřátelskému Západu oznámit? Že se do něj nenecháme dobrovolně zavléct bez našich demokraticky zvolených komunistů v parlamentu a že si k tomu přibereme ještě politického Frankenštajna Beneše, abychom si ho mohli v budoucnu budít, jak se nám umane? Ale když už se musíme k této politické obłudě do „vyhaslé“ historie vracet a stále ji oživovat – já vidím Beneše trochu v jasnějším světle. Napřed se Beneš dopustil vlastizrady, potom plánované genocidy, a nakonec ve spolupráci s cizí mocností spiknutí proti vlastnímu státu, kterého byl vůdcem. Rozsudek je jasný. Věčná hanba.

Každý jedinec, každé území, každá společnost má ve své minulosti něco osklivého. Jelikož jsme pouze dočasní uživatelé života, nikoliv jeho tvůrci a vládci, seběhne se často mnoho věcí, za které v té chvíli tak úplně nemůžeme. Ale co můžeme a dokonce musíme, je udělat si na ty věci názor. Lépe dříve, ale později už nevyhnutelně. To je totiž to jediné, v čem jsme svobodní. Udělat si pořádek v představách. Bez vážného pokusu o tento pořádek svoboda neexistuje. Prostě rozeznat od sebe dobré a špatné a dále pokračovat jen v tom dobrém, protože to špatné je k ničemu, tedy kromě připomínky, že se k němu už nemáme vracet. To je také jediný důvod, proč si máme to špatné pamatovat. A to je také jediný důvod, proč si pamatovat Beneše.

Jaroslav Hutka, 26.2.2004;

Děti skáčou pod auta a chtějí eura

13.04.2004 00:01 - Je to riskantní, o to však účinnější způsob, jak si přivydělat. Děti v Kraslicích na Sokolovsku skáčou na hlavní silnici před auta Němců přijíždějících od hranic, předstírají zranění a požadují peníze. Vyděšení cizinci pak raději zaplatí, aby se vyhnuli opletačkám s policií.

Novou "metodu" provozují zejména děti z romské komunity.

Německá značka, můžeš!

Podle Hany Meinlové začalo vydírání cizinců případem, kdy mladá Němka srazila jedno z dětí, které nepředvídatelně přebíhaly ulici.

"Ona z toho byla hotová, tomu dítěti se nic nestalo, ale hned chtělo peníze. Kolik dala, nevím. Každopádně si z toho pak tady malí Romové udělali byznys. Takových případů, kdy schválně vběhli za míčem do silnice, jsem viděla z okna více," řekla Meinlová.

Někteří místní lidé tvrdí, že děti ke vbíhání pod auta navádí přímo jejich rodiče. "Stojí na balkoně, a když vidí, že auto s německou značkou přijíždí, zavolají: Můžeš! A dítě schované v řadě zaparkovaných aut hodí na silnici míč, vyběhne a předstírá, že je zraněné. Nebo jsou mezi zaparkovanými auty schované dvě děti a to starší vystrčí mladšího do ulice," popsal muž, který si přál zůstat v anonymitě.

Praktikami se už zabývali krasličtí radní a upozornili na ně policii. Ta minulý týden zahájila vyšetřování. Podle informací MF DNES policie vyslýchala dvě matky dětí. Jednou z nich je paní Hořáková. "Dejte mi pokoj. Na policii jsem už byla a nechci mít další problémy," řekla a zabouchla dveře bytu.

"Zahájili jsme kroky pro podezření z trestného činu. Zjistili jsme, že některé informace ohledně žebrání se zakládají na pravdě. Souvisí to s házením míče do silnice a simulováním zranění," řekl šéf policejního oddělení v Kraslicích Petr Kubis.

Žebrání dětí není v Kraslicích ničím neobvyklým. Dosud však používaly "klasické" metody. "Před obchodem si vytipují Němce a s nataženou rukou volají: Euro, euro. Nebo se ochomýtají kolem jejich vozíků a žádostivě koukají, co nakoupili. Němci jim dávají klidně i dvě eura," řekla prodavačka v marketu Alfa Therm.

Vždyť o nic nejde

"Jednomu klukovi máma řekla, aby se domů nevracel, dokud něco nevyžebrá. Prý nemá peníze ani na pleny," řekl jedenáctiletý Jaroslav Hora. Ne všechny turisty vydírání pohoršuje. "Ale co. Vždyť o nic nejde. Nějaké peníze jim dám skoro vždycky. Jedťe se podívat třeba do Španělska. Tam je to normální," poznamenal Reiner Breunlich z německého Cvikova.

MF DNES , Bohumil Zeman

Do kina - Posledni samuraj

Ondrej Neff

Plnych 154 minut, tedy dve a pul hodiny trva americky historicky velkofilm režisera Edwarda Zwicka. Odehrava se prevazne v Japonsku v polovine 70. let devatenacteho stoleti, kdy Japonsko spelo milovymi kroky k vybudovani civilizace zapadniho strihu. K tomu si zvali z Evropy a Ameriky experty - mimo jine i vojenske, k vybudovani moderni armady. Takovym expertem je i kapitan Nathan Algren (Tom Cruise). Brzy ho Japonci nasadi i do boje - vede trestnou vypravu proti vzbourenemu samurajovi Katsumotovi (Ken Watanabe). Je ranen, Katsumoto si ho vezme do vychovy a udela z neho samuraje, ktery se necha ochotne zabít - nechal by se, kdyby to slo, ale tenhle Nathan je neco jako byval Neprustrelny Hans Kloss, do neho to nasypou z Gatlingova kulometu (raze 12, 14 nebo 15 mm, takovy expert nejsem, abych poznal, ktery z desetihlavnovych Gatlingu to byl) az cucky litaji a on se otrepe a jde za cisarem (lehce pajdaje, jako kdyz vy nebo ja krive slapneme na schodech) a pote uz krepce svou laskou.

Natocene je to vsechno uchvatne, nekdy az moc. Bitevni sceny a souboje jsou nataceny tak, aby nebylo toho moc videt - o to efektnejši vysledek. V kratkych "flashbacks" pohledem do minulosti musime vzít na vedomi, ze Nathan se zucastnil masakru indianske vesnice a musi pak masivne chlastat, aby zapomnel... a to je motiv i jeho konverze na samurajstvi. Dost mozna, ze se v armade Spojenych statu vyskytl kapitan, ktery si masakrovani Indianu takto bral k srdci a pak se stal expertem v Japonsku. Lze to zkousnout. Co ale nelze zkousnout, je Tom Cruis.

Je to manekyn manekynska a neverim mu ani vterinu, ze masakroval Indiany a umi strilet z winchestrovky a dokaze v souboji zabít vycviceneho samuraje - mistra mece (ovsem pote, co ho zabil, podstoupí vyuku v samurajskem sermovani, pri ktere dostava systematicky vyprask, jak to tedy? Ze mu to nejdriv tak pekne slo a pak dostaval na chram pane?). Oni ho dokonce nechali zarust, aby vypadal zanedbane a spinave a pani Japoncova (vdova po utracenem samuraji) rika Fuj ale ze ten chlap smrdi jako prase, a stejne je to manekyn manekynska. Uplne silene si to uvedomime, kdyz se v zaveru filmu navlekne do samurajskeho brneni, to mu slusi, jak rikala babicka, jako praseti forhemetka.

Zvlastni je, ze vsichni ostatni herci kolem neho, Japonci i Americane, jsou skvele figury. Predevsim je to impozantni Ken Watanabe, vyborny je i hlavni padouch Omura (Masato Harada), skvely je cisar i epizodni figurka fotografa, vnimame a zapamatujeme si i cleny Katsumotovy zbojnicke tlupy, jenom ten Cruise je manekyn manekynska a kdyz pak prijde na porad filmu happik, tedy stastny konec, tak tedy slysime v kine kolem sebe, jak se lidi stouchaji a septaji si: Tak je tohleto mozny, tato?

Suma sumarum, stojí za to na to jit, ale je dobre pred vstupem do salu aplikovat nejake anticruisum. Mozna, ze by se vyplatila placatice whisky, jako ji ma pri ruce Cruisuv Nathan. Jenze Cruisovi ani tu whisky neverim - je ocividne opily cajem a sam sebou.

Jan Pavel II.: Slavme Velikonoce společně.

čtk, KT č. 16/2004 (18.4. 2004)

Mše sv. na Boží hod velikonoční, kterou celebroval papež Jan Pavel II. před bazilikou svatého Petra, se zúčastnilo sto tisíc věřících z celého světa. Svatý otec při příležitosti, že katolické i pravoslavné Velikonoce připadly letos na stejný termín, dal najevo přání, aby všichni křesťané prožívali tyto základní svátky své víry ve stejném termínu. Současně vyjádřil naději, že dvě větve křesťanství, které se od sebe odklonily před tisícem let, dokáží jednoho dne nalézt cestu ke smíření. Ve svém tradičním poselství Městu a světu (Urbi et Orbi) vyzval mezinárodní instituce včetně OSN, aby "urychlily vyřešení současných obtíží" ve světě, především v Iráku, ve Svaté zemi a v Africe. V projevu ke "všem lidem dobré vůle" zdůraznil, že "kultura lásky" musí porazit terorismus a "logiku smrti" a msty nejen v Iráku, ale rovněž ve Svaté zemi a v dalších oblastech, které ovládá terorismus. Na svatopetrském náměstí i v jeho bezprostředním okolí panovala mimořádná bezpečnostní opatření vyvolaná obavami z teroristického útoku. Na Velký pátek se papež účastnil navzdory únavě a chladnému večeru procesí Via Crucis v prostorách římského Kolosea. (čtk)

Umučení Krista - recenze

Jaroslav Someš, KT č. 16/2004 (18.4. 2004)

Ostře sledovaný film

Na stěnách románských chrámů nenajdeme krucifixy, na nichž by viselo tělo Ukřižovaného obnažené a zmučené. Kristus tam na kříži stojí sice rozepjat, ale vitězně vzpřímen, oděný do královského roucha a s korunou na hlavě. Teprve doba gotická opustila tuto symboliku Vykupitele Triumfátora a začala klást stále větší důraz na reálné zobrazení jeho utrpení. Renaissance, a později zejména baroko v tomto směru pokračovaly dál a líčení Ježíšových tělesných i duševních muk se odrazilo také v duchovní literatuře, v mystické poezii a próze.

V 19. století se velmi rozšířenou četbou stala vidění vizionářky Anny Kateřiny Emmerichové, jak je zaznamenal Clemens Brentano v knize s názvem Hořké umučení Pána našeho Ježíše Krista. Prostá řeholnice z Dülmenu se do Kristova utrpení vžívala přímo bytostně a do nejmenších detailů. Právě kniha Anny Kateřiny Emmerichové nyní zřejmě rozhodujícím způsobem ovlivnila scenáristu Benedikta Fitzgeralda a režiséra Mela Gibsona při přípravách nového amerického filmu Umučení Krista. Čtenáře KT jsme o tomto nejnovějším filmovém zpracování evangelijního příběhu už s předstihem informovali. Po americké premiéře na Popeleční středu se snímek s mimořádným ohlasem rozletěl po celém světě a na Zelený čtvrtek 8. dubna byl poprvé uveden také na plátnech našich kin. Dorazil k nám ověřčen reklamou zcela výjimečného rozsahu. Nechyběly v ní hlasy bezmezného nadšení, stejně jako slova kritická, údaje o mimořádné výši nákladů (které do projektu vložil sám režisér) a o stejně mimořádné výši hned prvních tržeb, ba dokonce i zprávy o účinku tak drtivém, že už v několika případech vedl k úmrtí diváků slabší natury. S tak mohutnou propagací se patrně nesetkal doposud žádný film, líčící život a smrt našeho Spasitele.

Jak to tedy je? Mají pravdu ti, kdo tvrdí, že teprve tento snímek jim umožnil plně procitit Kristovu obět', anebo ti, kdo mu vytýkají samouúčelnou drastičnost a krvavost? Jak je to s věrností scénáře evangeliím? A jak s případným antisemitismem, který v něm někdo vidí? Jde o výsostné umělecké dílo, anebo o něco, co dlouho balancuje na pokraji kýče, „až do něj na konci spadne“? Především budiž řečeno, že po ryze filmařské stránce jde opravdu o velmi dobrý film. Zásahu na tom má skvělá kamera Caleba Deschanela (spíš nežli Caravaggia připomene barevné tónování záběrů díla Rembrandtova) a dokonalá práce se střihem (zejména v propojování jednotlivých scén). Pokud jde o scénář, diskutabilní může být časové vymezení děje - Gibson se rozhodl zachytit pouze posledních dvanáct hodin Ježíšova života (jen v několika málo kratičkých sekvencích probleskne něco z předchozích událostí, a to nikoli formou retrospektivy, nýbrž jako reminiscence, letmá vzpomínka). Je zřejmé, že přítom počítal s divákem plně se orientujícím v celém evangelijním příběhu, kterému nedá práci vyznat se v motivaci jednání i vedlejších postav anebo např. rozpoznat podle jediné věty Josefa Arimatjiského.

Soustředění se výhradně na detailní líčení dějového sledu od Getsemanské zahrady po Spasitelovu smrt na kříži (Pieta a Vzkříšení jsou pak jen krátkými, bezeslovnými dovětky) přineslo ještě dva další problémy. Jednak zcela opominulo Kristovo působení, jeho učení, takže z čistě dramatického hlediska se tato postava stává pouze objektem nezměrného týrání a brutální popravy. A z toho vyrůstá problém druhý - od samého počátku filmu násilí stíhá násilí a vršení těchto scén může být pro někoho vystupňováno až na hranice snesitelnosti. O samouúčelnosti patrně mluvit nelze, ale o nadbytku drastičnosti rozhodně ano. Už proto, že v evangeliích jí zdaleka tolik nenajdeme. U Gibsona se hned trojice apoštolů v Getsemanské zahradě hezky dlouho pere se strážemi. Cestou do města před veleradu je už Ježíš do krve zbit a rovněž při výslechu je - na rozdíl od evangelijního líčení - mnohem méně tupen, a více týrán. Permanentní jsou také surové potyčky římských vojáků s jeruzalémských davem. O úděsné a nekonečně dlouhé scéně bičování bylo už dávno dopředu napsáno dost. Také Křížová cesta má na míle daleko k ikonografické vznešenosti a hrozivých Ježíšových pádů je na ní daleko víc než ony biblické tři. A pokud jde o vlastní ukřižování, je ukázáno s téměř dokumentární přesností a působí drtivým dojmem. Takovým, až v člověku začne nepatrně hlodat červ pochybnosti, zda si režisér v podobných scénách přece jen trochu nelíbuje (vzpomeňme na jeho Statečné srdce!). Príznačné ostatně také

NOVINY – Okrenko víry –rediguje Jaroslav Šimek

může být, že v originálním názvu v titulcích je první slovo, „The Passion“, tedy „Umučení“, uváděno mnohem většími písmeny než slovo druhé, „of the Christ“ - a opravdu, misty jako by šlo o mučení a umučení víc než o Krista samotného.

Kromě násilí se na divákovy nervy útočí ještě dalšími prostředky. V několika scénách režie podlehla dobové zálibě ve filmových hororech (připomeňme třeba proměny dětských obličejů, zvířecí mršinu v místě Jidášovy sebevraždy, havrana na lotrově kříži anebo Satanův vztek v okamžiku Kristovy smrti). Účinnější a zároveň značně originální jsou okamžiky akustických šoků - všechny zvuky se zdají být naddimenzovány, zesíleny a přicházejí prudee a nečekaně, od těch zcela nevinných (např. náhlé otevření dveří), přes zadupnutí hada, jímž Kristus zapudí Satana-pokušitele v Getsemanské zahradě, až samozřejmě po šlehy důtek a zatloukání hřebů.

Pokud jde o tolik diskutovanou otázku antisemitismu, lze po zhlédnutí filmu konstatovat, že jde o uměle nafukovaný problém. Vlastně není o čem mluvit. Velerada je plna nenávisti, jeruzalémský dav Ježíše prakticky lynčuje, ale přinejmenším stejně suroví jsou také římstí vojáci. A naopak, jeruzalémské ženy nad Kristem pláčou, Židovka Veronika s ním má hluboký soucit a sekvence, v níž mu Šimon Kyrénský téměř láskyplně pomáhá nést kříž, patří k nejsilnějším místům filmu. Také kýči a barvotisku se Gibson dokázal v celém díle úspěšně vyhnout (na rozdíl od některých předchozích filmových ztvárnění novozákonní látky, např. od - nedávno našimi kiny znovu prošlého - staršího amerického snímku Ježíš). Závěr s pohřebním rouchem je možná jen méně silnou tečkou, než jakou je předchozí okamžik, v němž Marie s mrtvým synem v náručí vrhne mnohovýznamný pohled na celé lidstvo, které si ve své zaslepenosti umučilo Spasitele.
* * *

Před jedním z nejtěžších úkolů stál jistě Gibson při volbě hlavního představitele. A konstatujme rovnou, že volil úspěšně. James Caviezel je herec nesporně charismatický, svým zjevem ikonograficky vhodný a z jeho hereckého projevu je zřetelně znát naprostou oddanost tak prestižnímu a zároveň tak mimořádně obtížnému úkolu. Výborný herecký výkon podává i Maia Morgensternová jako Maria (kromě už připomenuté Piety uved'me ještě např. bolestnou scénu setkání se synem při Křížové cestě anebo jediný odlehčující okamžik filmu, v němž si Ježíš vzpomene na své tesaření). Z ostatních postav se větší plochy dostává Maří Magdaleně, ztotožněné zde s cizoložnou ženou (Monica Bellucciová), Pilátovi, který tu má podobu nestranného vykonavatele moci (Christo Naumov Šopov), a Satanovi, představovanému ženou, Rosalindou Celentanovou. Kromě toho velkou roli hrají letmé záběry na tváře různých okrajových, anonymních postav, vesměs výrazově perfektních a typologicky výborně vybraných.

Ze všeho, co zde bylo řečeno, je jasné, že se film v naprosté většině sekvenci věrně drží evangelijní předlohy a vizi Anny Kateřiny Emmerichové. Tim víc však vyniknou momenty, ve kterých Gibson uplatnil vlastní invenci. V tomto směru snad každého překvapí slza, tedy Boží slza, která skane s nebes ve chvíli Kristovy smrti. Mezi nejpůsobivější režijní nápady pak patří okamžiky prolínání scén; např. když se nenávistný dav při Křížové cestě na krátký moment změní v dav, který Ježíše nadšeně vítal při jeho vjezdu do Jeruzaléma, nebo když se ve scéně ukřižování objeví v přesném načasování jediné dva záběry z Poslední večeře pro potvrzení smyslu Kristovy oběti.

Možná právě v těchto chvílích působí Gibsonův film na duši věřícího silněji než při široce rozehrávaných sekvencích týrání a bičování. Zde totiž není jen Kristus Bolestný, ale aspoň v náznaku také Kristus Vítězný. Tato místa mají účinnost filmové básně, i když básně tak kruté, jak jen pašije mohou být. K pocitu nadskutečnosti v celém snímku přispívá také použití mrtvých jazyků, v nichž jsou psány dialogy - Římané zde hovoří latinsky, Židé aramejsky. Nezáleží na tom, zda je výslovnost lingvisticky správná. Gibson se chtěl vyhnout tomu, aby jeho Ježíš či jeho Maria hovořili dnešní americkou angličtinou, a to se mu podařilo. Čteme titulky, jimiž je film opatřen, a současně vnímáme zvukovou stránku řeči téměř jako hudbu. Poprvé tak můžeme slyšet představitele Krista, jak volá opravdu: „Eloi, Eloi, lama sabachthani!

Příběh postupného ukřižování

Gabriela Fousková; šp, KT č. 16/2004 (18.4. 2004)

Vzpomínka na kardinála Štěpána Trochtu

Letos uplynulo 30 let od úmrtí kardinála Štěpána Trochty. V kostele Svaté Terezie od Dítěte Ježíše v Praze-Kobylisích uspořádali salesiáni na začátku Svatého týdne večer vzpomínek na tohoto svého významného spolubratra.

Štěpán Trochta byl oddaným salesiánem, který stál u zrodu salesiánského díla u nás. Sám řídil stavby center v Ostravě, v pražských Kobylisích či v Pardubicích. „Chtěl, aby církev byla reprezentována dobrou prací, a na konci života ho trápilo, že vše, co začal, někdo zastavil nebo zničil,“ uvedl pater Ladislav Vik, Trochtův bývalý osobní sekretář. Do Trochtova osudu výrazně zasáhl nejprve pobyt v koncentračních táborech po jeho zatčení gestapem. Podařilo se mu však vrátit a pustil se znovu do práce.

STŘEDNÍ CESTA

Biskupem litoměřické diecéze jej v roce 1947 jmenoval papež Pius XII. Stává se též mluvčím biskupů při jednáních

s vládou. „V roce 1948 byl Trochta kritizován, že příliš komunistům ustupuje, ale jeho cesta byla mírná a trpělivá, nechtěl zbytečně dráždit,“ vzpomíná na kardinálovo těžké postavení v poválečné církvi Václav Vaško. Tím podle něj Trochta představoval střední cestu ve vztahu církve ke komunistickému státu. Díky své mírnosti a schopnosti vyjednávat stál mezi radikálním postojem kardinála Berana a před režimem kapitulujícím Josefem Plojharem.

V roce 1951 biskup Trochta pod tlakem podepsal slib věrnosti republice. Později se však za údajnou protistátní činnost dostává do komunistického vězení, kde stráví sedm let.

KARDINÁLEM V SRDCI

Do své diecéze se vrací v roce 1968. O rok později je jmenován kardinálem „in pectore“, jeho jméno je otevřeně zveřejněno až v roce 1973. Rok nato - 6. dubna 1974 - kardinál Trochta umírá a jeho pohřbu, jak zmínil biskup Josef Koukl, se kromě hojného počtu pracovníků StB zúčastnili také kardinálové Karol Wojtyla a Franz König.

„Příběh kardinála Trochty byl příběhem jeho postupného celoživotního křížování,“ řekl při svém kázání během mše svaté biskup Karel Herbst. Na závěr večera byl premiérově promítán film brněnských salesiánů „Pavučina“ - životní osudy Štěpána Trochty, který na Velikonoční pondělí uvedla Česká televize.

Mladým byl ochoten obětovat vše

Rozhovor s provinciálem salesiánů P. Janem Komárkem SDB

Připomněli jste si třicáté výročí smrti kardinála Trochty. Co pro vás tato osobnost znamená?

Štěpán Trochta v českém díle salesiánů začínal a patřil ke skutečným průkopníkům. Důležitá je i jeho další životní zkušenost: prošel nacistickými koncentráky i komunistickým vězením. Nic z toho jej nezдолalo, stále sledoval myšlenku, pro kterou se v mládí rozhodl: pomáhat a sloužit mladým lidem, aby našli svou správnou životní orientaci. Pro tento cíl byl ochoten vše obětovat. Štěpán Trochta je pro salesiány vzorem člověka, který si přes všechny životní těžkosti uchoval životní elán a nezůstala v něm zloba a agresivita.

Jak hodnotíte cestu, kterou salesiáni ušli v Česku od roku 1989?

Bezprostředně po roce 1989 zavládlo velké nadšení z toho, že se budeme moci pustit do obnovy svého díla. Začali jsme opět zakládat střediska mládeže (těch velkých je v současnosti v republice kolem deseti), zapojili jsme se do farní pastorece. Don Bosco říkal, že salesiáni jsou zde pro nejdudší a nejpouštěnější mládež, což má dnes jiný obsah než před 150 lety. Mládež, která k nám přichází a svůj volný čas jinak tráví „na ulici“, často nemá o křesťanství ani ponětí. Pracovat s ní je něco docela jiného než s těmi, kteří uznávají nějaké mravní či náboženské hodnoty.

Dodnes se snažíme nalézat cestu, jak mladým z ulice skutečně pomoci. Za nejdůležitější považuji navázat s nimi opravdový vztah - nejde jen o to zprostředkovat jim zábavu či sportovní vyžití. Vytvoření osobního vztahu je také předpokladem pro předání životních hodnot či víry. V tomto ohledu nelze mladému člověku vše hned „nalajnovat“. Mladí lidé se spíše postupně vyptávají, proč jsme „mnichy“, proč tuto práci děláme.

Nový zákon v USA dává lidskému zárodku práva

The Tablet; Kathpress, KT č. 16/2004 (18.4. 2004)

Kongres Spojených států amerických schválil nedávno federální zákon, který garantuje nenarozenému lidskému zárodku separátní práva. Většina případů poškození nebo zabití lidského zárodku byla totiž v USA doposud vedena v právním režimu porušení práv ženy.

„Zákon o násilí na nenarozených obětech“, který se chystá prezident Bush podepsat, je podle mnoha pozorovatelů taktickým protitahem vůči výnosu amerického Nejvyššího soudu z roku 1973 přiznávajícímu ženě ústavní právo na potrat. Nový zákon, přivítaný katolickou církví, následuje nedlouho poté, co americký Kongres odmítl zákon o právu na potrat od určitého stadia věku zárodku. Tím podpořil naděje odpůrců abortce, že tento zákrok bude postupně zakázán úplně.

Jde o třetí pokus, při kterém dolní komora amerického Parlamentu, v níž mají většinu konzervativní republikáni, tento zákon výraznou většinou schválila a poslala ho do horní parlamentní komory. V méně konzervativním Senátu pak prošel většinou 61 proti 38 hlasům. Senátor John Kerry, který je jedním z kandidátů na příštího amerického prezidenta a sám se označuje za katolíka, patřil překvapivě k menšině, hlasující proti zákonu. Zákon explicitně mluví o „nenarozeném dítěti“ jako o „členu rodu homo sapiens v jakémkoliv stadiu vývoje v lůně matky“. Poprvé tedy americký federální zákon přiznává zákonná práva už od početí.

V mnoha státech USA je ale už nyní násilí na nenarozeném dítěti kvalifikováno jako zločin. Bulvární deníky probíraly případ Scotta Petersona, který byl obviněn z dvojnásobné vraždy poté, co byla jeho těhotná manželka Laci nalezena zavražděná na pobřeží Sanfranciského zálivu. Jejich syn se měl jmenovat Connor, a nový Zákon o násilí na nenarozených dětech je proto neformálně přezdíván jako „Zákon Laci a Connora“. V dalším hojně skloňovaném případě obvinil nedávno soud v Utahu osmadvacetiletou Melissu Ann Rowlandovou z vraždy, poté, co odmítla porodit svá dvojčata císařským řezem a jedno z nich při klasickém porodu zemřelo.

VYUŽIJTE VÝHODY DOMLUVIT SE VLASTNÍM JAZYKEM

Jídlo a Restaurace

" U nas doma" Rezervace: Tel: 933 100 22
29 Orwell St. Potts Point (Kings Cross)
Po - 6-24 hod, Ut-Ne 12-24 hod
Tradicni ceskoslovenska jidla jako je pecena kachna, svickova na smetane, veprový řízek, moravský vřabec, hovezí guláš, smažený sýr, uzená krkovička, utopenci ap. K pití Velkopopovický Kozel, Plzeň, Breznák, Zlatopramen, Primátor, slovensky Topvar nebo Becherovka, Moravská Slivovice, Borovická, Fernet, Absinth (70%), Vodka Pelisovka (60%) ap. . 31/XII/04

Milan' @ 391
International Cuisine & Seafood Restaurant
391 Anzac Pde, Kingsford tel.02 9313 7663
Po. az Pa 12.00-14.30, 18.00-21.30
Sobota 18.00-22.00 Nedela –
Ponuka: Cerstve Morske Jedla, Madarske, Slovenske i Ceske Take Away na objednavku. Predavame Cerstvu Domacu Cabajku/ Klobasu a Pecenu Kacicu 1/XI/04

Cafe Royale, tel. 02 6452 3993,
Hain Centre, 228 Sharp St., COOMA 2630
otevřeno Po - Pá: od 10.00 do 17.00 hod.
navštivte Járu a Marii na dobré posezení u vynikající kávy se zákuskem. 1/II/04

Kde koupíte čajovku či camembert sýr za pouhých \$4?
V Lahůdkářství u Cyrila!
183 Hay Street, Sydney tel.: 9211 0994
Otevřeno: Po-Pá od 7 do 17. So 7 - 13 hod.
Karlovarské oplatky, vynikající párky, paštiky, hořčice, pečivo, zelí, znojemské okurky, kostkový cukr, ryby v láku atd. 17/VII/04

Heart Of Europe 02 9387 1677 0404 847 460
Chléb a rohlíky. Výborné domácí zákusky, koláče a jiné zákusky si můžete zakoupit každou středu a sobotu od 10 – 5 hodin vo **prodejna** 114 Bronte Rd., Bondi Jn. .24.III.2004

Predavame vyborne **zakusky za veľkoobchodnu** cenu \$ 1,50 za kus; Vetrníky, kremese, spice, laskonky,Puncove, moravske buchty, atd. .Čajove pecivo 1 kg za \$16- (mensie balenie) Knedlíky (40 cm dlhe) za \$4- A akekolvek torty a zakusky podľa vasho vyberu.... Volajte objednavky na; 041 041 3093
Tovar si mozete vyzdvihnúť na dvoch miestach ; 70 Ringrose av.,Greystanes Alebo;U Petra,401 Sussex st. Sydney (suite 709 level 7 - chinatown) 09.XI.2004

Česká minerálka – Hanácká Kyselka
V Austrálii k dostání pod jménem MOSTINI
Přírodní, pomerančová a citronová příchuť,
Nízké veľkoobchodní ceny I pro maloodběratele .
Množstevní slevy a možnost dovozu ZDARMA
Volejte Martinovi 0411/441924, 02/97854546
8/VI/04

Různé

AUSTRALIAN WATER PURIFIERS
Ivan Jirava - tel. 02 9835 1428, 0414 435 621
Dodáváme a deláme servis na filtry pro pitnou vodu, vcetne R.O. Filtracni systém již od 90 dolaru, servis od \$20. 18/VIII/04

Cestování. BOHEMIA TRAVEL
cestujte s námi do celého světa zlevněné letenky do Prahy,Vídně a dalších mest
Eva Jancíková a Jirí Sedláček
311 Huntingdale Rd, Huntingdale 3166 VIC
Ph. 03-9544-8999 fax- 03 9544 1933 28/X/02

Health Spa Tours / Eva Santo
Ak Vam zalezi na zdravi rezervujte si pobyt do kupelov.Piestany / Luhacovice / Karlove Vary / Budapest
Skupinovy odchod: Maj, December
Ph.02 9449 1786, 0419 999 565. 18/VIII/04

Advokáti, překlady a přistěhovalectví.
VLADIMIR GAZDIK LL. B. & CO.
SOLICITORS ABN: 83 652 452 827
 Office : 64 Sutherland Road Beecroft Nsw 2119 **Po Box 352 Beecroft Nsw 2119**
 [02] 9876-4500 Fax [02] 9876-4511
Mobile : 0407 274-734 Vgazdik@Bigpond.Com
Blackheath Office (02) 4787-6336
Strathfield Office (02) 9742-1121
PRAVNÍ SERVIS VSEHO DRUHU
25.VIII.2004

PREKLADY z angličtiny do češtiny i naopak, přesně a rychle provede Daniela Kautská, NAATI, kvalif.stupen 3. tel./fax: 08 82714277, mobile: 0408 714277, e-mail: danakau@attglobal.net 17/VIII/03

Účetnictví a finanční poradenství
Alex Ebert BBus (Accg) ASA,
Office: 449 Great North Road, Abbotsford, 2046
- daňová přiznání pro firmy a soukromé osoby, vyúčtování GST, účetní servis, finanční poradenství, hypoteční úvěry, servis pro studenty, navrácení úložek u důchodových fondů.
S námi ušetříte: č a s:dostavíme se na Vaši adresu p e n í z e :máme zajímavé ceny
Volejte Zdenu: 02 - 9398 8228, 0405 - 526546 7/X/04

Lékaři
Dr. Stanislav Hurbis - tel. 9399 3589
ZUBNÍ LÉKAR
69 Arthur Street, Randwick,
mobil - 041 206 4202
objednejte se na výše uvedená čísla, otevřeno I v sobotu dopoledne. 23/VII/04

Řemeslníci a služby
Úbytování pro studenty – Share Accommodation
Hledate ubytovani – plne vybavene byty blizko vlakovych stanic, rychle dostupne z centra?
Kontaktujte Australian Centre for Education Services, Dora Matejkova, dmatejkova@austudies.com.au, 469 Kent st., NSW 2000, tel.: 92836683.

Mate problém nebo rozhodnutí a nevíte co s tím?
VÝKLAD KARET, TAROT A NUMEROLOGIE {rozbór osobnosti dle data narodení} Marie Malina, Tel.: 96764646.. 09/IV/03

Auto - Moto
CAR ALARMS - SERVICE&SALES
591 Elizabeth St., Redfern;
Ph.: (02) 9318 2444
Prodáváme alarmy značky: Piranha, Flashpoint, Cobra etc.,Oprava i servis všechny značky alarmu v našem service centru. Autorizovaný dodavatel: email: info@superalarm.com.au 8/IX/03

AUTOLAB, Daniel a Pavel Chermak
mluvíme česky / slovensky, 5% sleva pro studenty a důchodce, „pink slips“ a „green slips“, veškeré mechanické opravy a údržba, 5 let záruka na součástky a práci, inspekce před koupí auta nebo koncem záruky, zadarmo zapůjčíme auto po dobu údržby, při každé údržbě vaše auto zdarma umyjeme a vysajeme
BROOKVALE Unit 8, 128 Old Pittwater Rd TEL: 1300 886 883
MANLY 207-209 Pittwater Rd TEL: 1300 886 816 20/X/02

POČÍTAČE
Koupili jste si právě počítač nebo se ho chystáte koupit? . Poradíme, též Přátelské a příjemné vyučování pro "middle aged" a "seniors" v východní Sydney. Zavolejte Richarda: 0414 540 465 Vyrobí pro váš business i pěkné webovské stránky.

Shared Web Services:
Tel. 02 9086 3150 Fax: 9086 3155
Grow your website with the new Smart Web Package.
Ring to Ms. Šipka for details. 22/V/03

http://www.aspectsofaustralia.com/target
TARGET - Informace pro Čechy a Slováky.
Chcete se dozvědět, kdy bude další koncert, zábava a co je nového mezi Čechy a Slováky? Jsme nezávislí. Pavel Kyrál, 105/3 Bruce St., Crows Nest, NSW 2065; tel. 9955 7990, Mob. 0414 463 452 Tyto stránky jsou publikované firmou „Animation Allsorts“. /

Služby pro studenty
WINDSOR INSTITUTE OF COMMERCE & LANGUAGES.
Nabízíme “z gruntu všechno” ve výuce Anglického Jazyka, Business kurzů a kurzů Informačních technologií. Kontakt: Jan Učeň.: Level 5, 127 Liverpool St. (Shark Hotel), Sydney 2000, NSW. Tel. 9283-4388 Fax. 9283-0748, mobil 0419442907 E-mail: marketing@windsor-ic.com.au Web: www.windsor-ic.com.au 8/X/04

Australian Centre for Education Pty. Ltd
Je mezinárodní poradenská firma. Pomůžeme Vám s výběrem studia na Universitách, Colleges i se studiem Angličtiny. Nabízíme pomoc s ubytováním , part time work atd. 469 Kent Street, Sydney 2000 (u zastávky Town Hall). Josef Kysilka či Martin Navrátil tel: 9283 6683, mobile: 0414454557, E mail: jkysilka@austudies..net.au www.austudies.com.au 25/VII/04

Ked mate znanych v republike ci v Sydney, ktory by chceli rozne informacie o studovani Anglictiny, Travel & Tourism, Business, IT Computer a Human resource management.Renata Morgan Vam da informacie o najvyhodnejších školach v Sydney. Ponukame skolu s priateľskou atmosférou za veľmi výhodne ceny. www.renatamorgan.com.au Sydney tel/fax: 02 9314 1650 mobil : + 61 402 034409, Bratislava:+ 421 905 518144 Beatka Praha: + 420&nb sp;607 721731, Petra Most-Praha: + 420 602 770606 Jindriska 25/VII/03

ČSR
CHCETE KOUPIŤ - PRONAJMOUT V ČECHÁCH BYT NEBO DŮM?
Václav Korbel - tel. 420 2 67 910 218, mobil: 420 602 655 396

Interspedition Zeman
Kompletní stěhování včetně prvotříni balicí služby. Poradíme vám i ze stěhováním z Austrálie do Čech
Tel.: 420 2 5732 1600 Fax.: 420 2 5732 1602
Mobil: 420 602 343631

AIRPORT CARS : Jan Študent:
Ph. 0011 420 2333 23 673 neb 603 430 103
Vyzvedneme Vás z letiště, Budeme Vás vozit po Praze i okolí po dobu vašeho pobytu. 21/IV/04

HOTEL u JEZIRKA
Masarykova 44, 460 01 Liberec,
fax 0011 420 48271 0254 tel 48270 430-2
Cena za pokoj 560/930 KC na den a noc. 21/VII/04

Czechoslovak Club of ACT,
P.O.Box 1488, Canberra ACT 2601
18 Shropshire St., Queanbeyan
vydává měsíčník věstník **Beseda.**
Československý klub v Queenslandu,
P.O. Box 4213 Forest Lake Qld 4078
25 Upfield Street Burbank Qld 4156
Tel / Fax: (07) 3343 3489
Předseda Karel Ulvr Tel / Fax: (07) 3355 0109
Naše stránka: csklubqld.org.au
Měsíčník "**Krajanský List**", - Jana Humlová
Tel: (07) 3802 0942; Fax: (07) 3271 1646
Asociace Čechů v Austrálii
28 Church Street, Fortitude Valley QLD
P.O.Box 142, ph.07 3399 4613
Fax.07 3290 4379 vydává“ Na Slovíčko.
Československý klub v SA,
P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007
tel., 08 8346 4181, vydává časopis **Život.**

Czechoslovak Country Club,
320 Devonshire Road, Kemps Creek, 2171,
tel. 02 9606 0904
Czech and Slovak Association in Tasmania,
144 Pottery Road., Lenah Valley, 7008
ph. 6228 0707
Czech and Slovak Association in WA,
P.O.Box 486, West Perth 6872, tel: 0419 520164

Vydává měsíčník **KLOKAN**
Český a Slovenský klub na Novém Zélandě,
P.O.Box 27 332., Wellington
tel., 478 5977; fax.: 477 9377
Gus.knot@xtra.co.nz,
měsíčník **Střípky Čiepký**
Letovisko „Šumava“ ph.9754 5159
Lockes Way, Belgrave South 3160,
Orel
1A George Street, Avalon Beach 2107, tel. 9918 0826. Vydává čtvrtletník **“Orel”**
Czech Pensioners Association Inc.
ukončila činnost k 1.dubnu 2004
Združenie austrálskych Slovákov v Sydney.
30 Vaughan, P.O.Box 142,
Lidcombe, Nsw, 2141 tel. 9649 2153
vydává dvoumesiačník „ **Slovenský štít“**

Slovenský klub Mladých + pevecký a tanečný súbór + Slovenský klub v Južnej Austrálii
5 Walter Street, Thebarton, 5031
ph.: 08 8352 8072

Slovenský klub „Ludovít Štur“.
105 Triholm Ave (P.O.Box 61) Laverton,
3020 ph:03 9369 3187, vydává: **Zornička** (quarterly)
Združenie Slovenských Združení vo Viktorii
P.O.Box 54, St.Kilda, 3182, ph. 03 95286583
Združenie Slovenskov v Queenslande
P.O.Box 2304, Southport Qld 4215
Vatra@dingoblue.net.au
Vydávají Vátru.
Sokol Sydney, www.sokolsydney.com
16 Grattan Crescent, French Forest, 2086
tel.: 02 9452 5617 vydává „**Věstník“**
Sokol Melbourne,
497 Queensberry Street, North Melbourne, 3051
tel.: 03 9329 9922, vydává měsíčně Kvart
MINITHEATRE PRODUCTION INC.
Skupina divadelníků, autorů, hudebníků a výtvarníků z celého světa
Eva SITTA, ředitelka Email evasitta@yahoo.com

Generální konsulat České republiky,
ing.Jaroslav Doleček, generální konsul,
169 Military Road, Dover Hights , 2030
phone: 02 9371 0860 fax: 9371 9635
Konsuláty Slovenské republiky,
adresa nieje.
České velvyslanectví v Canbeře
8 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
ph.: 02 6290 1386 fax: 02 6290 0006
Slovenské velvyslanectvo v Canbere
47 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
ph.: 02 6290 1516 fax: 02 6290 1755
Australská Slovenská Obchodná Komora. nefunguje
Česká obchodní komora v Australii.
198 Greenhill Road, Eastwood, SA 5063
tel: 08 8172 9669 fax: 08 8373 5793
email:ccca@picknowl.com.au

Kanadské listy, mají 8 stran, předplatné Can \$ 19.00. Vydává Mirko Janeček. e-mail: mirko388@attcanada.ca tel. 905-278-4116. 388 Atwater Ave., Mississauga, Ontario, L5G 2A3

Satellite čtrnáctidenník vydává Aleš Březina, Torontské noviny, mají 12 stran, předplatné Can \$ 35.00 e-mail: abrezina@rogers.com, tel.416-530-4222

Nový Domov Torontský čtrnáctidenník,. Redaktor.Věra Rollerová, Can \$ 38.00 novy.domov@sympatico.ca, tel. 416-439-9557; Novy Domov; 450 Scarborough Golf Club Road; Toronto, On. M1G 1H1; Canada

Americké listy, vydávané ve státě N. York, redaktor Petr Bisek, Čtrnáctidenník, 12 stran, předplatné US \$ 38.00.; Americke list; 26 Gruber Drive; Glen Cove, NY 11542; USA; (516) 674-9438; fax (516) 671-3147, americkelisty@optonline.net

Nový POLYGON – časopis dvouměsíčník, 96 stran A5, US\$53 ročně, nakladatelství PRIMUS, Věžeňská 7, 110 00 Praha 1

www.cs-magazin.com
Čtete český a slovenský zahraniční internetový časopis CS-magazín na webové stránce www.cs-magazin.com! Naleznete v něm příspěvky nejen kmenových autorů, nýbrž i výběr zajímavých článků z více zdrojů. Vychází vždy 21. dne každého měsíce. Přístupný je zdarma, včetně všech dosud vyšlých čísel

CO BUDE

Volume 2 Issue 13 ⁽¹²⁴⁾

MUSÍME SI POMÁHAT

Apríl – duben 2004

Katolícké mše v Austrálii.

Pan farář Jaroslav Šimek, , tel.: 02 93 61 52 25,
mob.: 04 03 92 07 27. , e-mail: misiepater@seznam.cz

25.dubna bude mše svatá v Polding Centre v 10.00 hod.,
2. května v 10.30 v Country club,
9. května v 10.00 hod. Polding Centre,
9. května v 15.00 Canbera mše svatá bude v tmnějším klubu. Při tom bude setkání maminek s dětmi v krátké bohoslužbě.

ACT

Czechoslovak Club of ACT,

PO.Box 1488, Canberra ACT 2601

18 Shropshire St. Queanbeyan

otevřeno v sobotu 1 - 5pm

Ve středu 21.dubna rozloučení z rodinou velvyslance se bude konat přímo na velvyslanectví.

1. května Prezentační stánek u příležitosti vstupu do Evropské Unie.Stánek bude na Garema place, Civic,
České pivo a koláče zdarma.

9.května odpolední čaj pro maminky, za účasti p.Jar. Šimka

NSW

Československý Country klub v Sydney,

320 Devonshire Road, Kemp's Creek tel. 02 9606 0904,
každou pátek, sobota a neděle ping pong,

pan Jano Danihel 9832 1946 večer

Každou první sobotu v měsíci je brigáda na zvelebení klubu.

Pro informaci zavolejte na 0414 921 816

sobota 24. dubna Zábava „Na Svatého Juraja“.

G8M8 Great Mate

Májová Party **pondelok 10 mája** o 21.00 v Star Bare
(byvaly Planet Hollywood) 600 George Street,
Koncime o 3 rano na druhý den.

Slovenská Hala a katolícky kostol Sydney

30 Vaughan Street, Lidcombe, tel. 9649 2153

Každou nedělu od 10,15 hod. Omša svátá

Sokolský Národní Dům Sydney

16 Grattan Crescent Frenchs Forest, 2086

tel.9452 5617, www.sokolsydney.com

Sokolská restaurace otevřeno: pátek a sobotu 18 -22 hod.

Tradiční česká kuchyně a pivo Obednávký tel. 0438 680 575.

KINO:

Neděle 16/5/2004 v 14.00 hodin:

ANTON ŠPELEC, OSTROSTŘELEČ

Komedie režiséra Martina Friče. Věta „Císař pán je ...“ se stane pro Antona Špelce přímo osudová
Hrají Vlasta Burian, Jaroslav Marvan, Jindřich Plachta

JIŽNÍ AUSTRÁLIE

Československý klub v Adelaidě,

51 Coglein Street, Brompton tel.: 08 8346 4181

P.O.Box 89., Hindmarsh, 5007

Bar a kuchyně v Československém klubu jsou v provozu
každý pátek od 18.00 do 23.00 hod. a každou neděli od 12.00 do 19.00 hod.

nedele 18 dubna 04 promítání Českého filmu "Cesta z města"

nedele 2 května oběd u příležitosti Svatku Matek, každá matka dostane kyticku

* víkend 22 - 23 května Piknik v Crawford Forrest BYO
sobota 29 května Tanecní zábava, hraje irská skupina Jidasc, vstupné \$ 10

QUEENSLAND

Československý klub v Queenslandu,

25 Upfield St., Burbank, 4156 tel., 07 3343 3489,

naše informační stránka www.csklubqld.org.au

V pátek otevřeno od 18 hodin, Večeře: polévka, hlavní jídlo, káva/čaj zákusky Pouhých 10 dolarů.

Každé druhé úterý v měsíci - dopolední posezení u kávy pro všechny kdo mají zájem si přijít popovídat, vyměnit zkušenosti a recepty. Nebo naučit se vařit oblíbená jídla. Přineste sebou

talířek vašich dobrot nebo jakéhokoliv občerstvení. Všichni jsou vítáni. Dotace "malé zlaté mince" (\$2) na úhradu kávy, mléka a režie klubu. Děkujeme a těšíme se na Vás.

Na květen připravujeme slavnostní oběd k příležitosti dnu matek a všech žen.

Asociace Čechů v Austrálii

28 Church St., Fortitude Valley, Qld.,ph: 07 3399 4613

Združení Slováků v Queenslandě,

Informacie: Lojzo Ogurek, koordinátor (07)5530 6813

23. mája = Stretnutie na Hinze Dam

18 júla = Stretnutie na Hinze Dam

TASMANIE

Združenie Cechov a Slovákov v Tasmanii

(Czech And Slovak Assoc. Of Tasmania Inc.)

c/o 144 Pottery Rd. Lenah Valley Hobart Tas 7008.

VICTORIA

Sokol Melbourne

497 Queensberry Street, North Melbourne, Vic 3051

Tel.: 9329 9922 Tel: Jednatelka. 9744 1691

Každé úterý od 12.00 hod Lunch, vaří Eda a Věra Zlatých

Každé úterý od 19.00 hod . Výuka češtiny.

Každé čtvrté -12.00 hod. Karetní odpoledne u kávy, zákusky

Každé čtvrté od 19.00 hod. Kreslení podle živého modelu
Kino SOKOL

Letovisko „Šumava“

Lockes Way, Belgrave South 3160, ph.9754 5159

ZÁPADNÍ AUSTRÁLIE

Klub mění své působíště, pro další informace volejte na
Mobil: 0419 520164.

In Hellenic klub, Stirling St., Sir James Mitchell Park

RADIO SBS SYDNEY

Locked Bag 028, CROWS NEST NSW 1585

TEL: 02/9430 2723, FAX: 02/9438 1114

Email: ikad@sbs.com.au

Vysílá v češtině každou neděli od 21 do 22 hodin a ve
vyslovenině od 22 do 23 hodin na celonárodním okruhu na vlnách:

Adelaide	FM 106.3	Brisbane	FM 93.3
Canberra	FM 105.5	Darwin	FM 100.9
Hobart	FM 105.7		
Melbourne	FM 93.1 a	AM 1224	
Newcastle	AM 1413	Perth	FM 96.3
Sydney	FM 97.7 a	AM 1107	
Wollongong	AM 1485	Young (NSW)	FM 98.7

Každý čtvrté ráno v 9 hod od 9 do 10 hodin, pouze na vlnách Sydney, pouze česky.

Slovensky

Adelaide FM 92.9 Každou nedělu v 9.00

Brisbane AM 1053 Utorok o 13.30 hod.

„Rádioforum“ on 2RRR FM 88,5 MHz

slovenské vysielanie moderuje Paľo Virág

každou nedělu v Sydney od 18 do 19 hodine.

Telefón v štúdiu 02 9816 2938

email: radioforum8@hotmail.com

Vysílání Čs. klubu v Jižní Austrálii lze slyšet

každou neděli od 11 do 12 hodin na stanici 5CST-FM (88.5MHz) a každé pondělí od 19.30 - 20.30 na stanici 5PBA-FM (89.7 MHz.)

Dr. Květoslav Eliáš ☎ 08 8362 4086

Radio 4EB 98.FM - Brisbane České vysílání

Každou středu od 15.45 - 17.15 a každou sobotu 10.30 - 11.30 dopoledne.

Vedoucí: Petr Tichý Tel: 0422 972 393 Informace:

www.4eb.org.au/~czech

Canbera rádio . 91.1 FM

Vysílací hodiny: každou sobotu mezi 8-9 hodinou ranní a každé úterý mezi 14-15 hodinou odpolední

Office phone: 02-6287 7058, CMS studio phone: 02-6287 4347, fax: 02-6287 4348, e-mail: CMSFM@yahoo.com

TELEVIZE SBS :

TELEVIZE Channel 31

Pokusné vysílání českého a slovenského vysílání pro pokročilé začne opět brzo vysílat Zatím českými zprávami z minulého týdne. Kdy? Sledujte Noviny.

Byt v centru Prahy k pronájmu.

Tento byt je vhodný pro 1 až 4 osoby, je prostorný (skoro 100 metrů čtverečních), kompletně zrenovovaný a moderně zařízený v absolutním centru Prahy (2 minuty pěšky od Václavského náměstí). Nájemné je od 25 AUD na osobu na noc (minimum 4 noci). Čisté povlečení a ručníky jsou dodány v ceně.

Prosím volejte (08) 97611047 nebo (02) 9816 2026 pro bližší informace a booking

Stále na skladě!

Na CD které na požádání rozesíláme

najdete nyní mimo seznamů StB spolupracovníků také:

KGB přeměny východní Evropy 1989, Grodski:

Konfidenti mezi námi, Dolejšího analýzu 17ho listopadu

1989, Případ Hučín a překlad francouzské knihy Tři

Internacínaly proti našim svobodám a další zajímavosti.

Cena CD AU\$16 včetně poštovného.

M Á J O V Á Z Á B A V A

V sobotu dne 1.5.2004 v 1930 hodin

NORTH RYDE RSL CLUB , SYDNEY – Auditorium

Srdečně vás zveme na májový večer, kde pod tradiční *májkou* na vás čeká překvapení :

nejpopulárnější

Rakouská kapela v Sydney !!!

/ Harmonika, keybord, kytara, bicí a trumpet /

Kapela, hrající nejenom světové populární taneční melodie, ale také polky od podlahy, líbezné valčíky a díky českému muzikantovi, ZPÍVAJÍCÍ ČESKÉ A SLOVENSKÉ PÍSNÍČKY !

Večeře

Předkrm : chuťovky,škvarková pomazánka, tmavý dom. chléb Hlavní jídlo : /možnost výběru / Vepřový řízek, bramb. salát; Svíčková na smetaně, knedlík; Vepřová pečeně, knedlík, zelí. České domácí zákusky, káva, čaj.

Bohatá tombola

Vstupné : \$ 40,- / včetně večeře / Stoly pro 8,10,12 osob / pouze 1 sál ! /

Předprodej vstupenek:

Jaroslava Ingrová : Ph. 0410 680205, poštou:

money order, šek, PO BOX 571, Castle Hill 1765, NSW.,
Emil Miško : Ph.: 9888 7588

Přejeme vám příjemné prožití Velikonočních svátků !

Těšíme se na vaši návštěvu !

Hrzánová: Omlouvám se, pane premiére.

Renata Kalenská LN

Bára Hrzánová : Foto LN

PRAHA 6. dubna 2004 Vypadá to, že si snad ani neuvědomuje, jak přitahuje pozornost svého okolí - ve strakatých kalhotech, pruhované bundě, barevných korálcích na krku a vyzdobené jarmulce na hlavě. Velmi barevná Bára Hrzánová. Během rozhovoru ve Slavii je občas vyrušena svými obdivovateli. Ve chvíli, kdy se rozhňuje nad komunisty, žádá ji mladá dívka o autogram. Herečka odmítavě mává rukou - až za chvíli. Právě se totiž dostala do varu. Když si

Hrzánová pořádně zanadávala, uklidnila se a zase se začala usmívat. A zmíněná dívka si autogram vítězoslavně odnesla.

LN: Kdysi jste řekla: "Případá mi legrační si v takhle malé republice rozdělovat ceny. Je to jako bychom v Budějovicích soutěžili, kdo má nejkrásnější plavky." Copak že jste něco podobného neřekla, když jste přebírala cenu Thálie?
Já jsem neměla připravenou vůbec žádnou řeč, ani jsem nedoufala, že tu cenu dostanu. Na to tam byli jiní.

LN: To si tak nevěříte?

To ne. Ale já jsem nesoutěživé typ, takže jsem tu cenu chtěla hlavně přežít. Hlavně přežít! S těma plavkama... Ano. Je to jako kdybych vyhrála nejkrásnější plavky. Myslím, že by herci neměli soutěžit. Je to nesmysl. Vážně mi to připadá srandovní. Ale v ten moment jsem to neřekla, protože přece jen mě emoce přepadla. I když jsem nechtěla a dělala jsem si z toho randu. Já vlastně ani moc nevím, co jsem tam říkala.

LN: Mozek vám v tu chvíli tedy fungoval zcela automaticky a z vás vypadlo pouze to, co obvykle - že "komunisti jsou svině".
Přesně tak. Ale já jsem tím vlastně pouze citovala hru, za kterou jsem byla oceněná. Jestli s tím má někdo problém, tak to je jeho věc.

LN: A měli s tím někteří lidé problém?

Dostala jsem několik anonymů a měla několik telefonátů. Prý jsem svině a děvka a žiju si krásně za dělnické peníze. To mě docela potěšilo, poněvadž trocha provokace neuškodí. Trošku s tím měl problém i pan premiér.

LN: Ale říkal vám patrně něco jemnějšího.

Takhle mi to opravdu neřekl. On mi gratuloval. A byl velice milý. Nicméně mi řekl, že se bude muset omluvit na ruském velvyslanectví, poněvadž jsem urazila nějakou státnost.

LN: Co jste mu odpověděla?

Řekla jsem mu, že Hrdý Budžes má už asi 51. reprízu a že jsem tuto větu tím pádem řekla už jedenapadesátkrát po celé republice. A ještě drsnější věty - třeba "Horší nežli Rusák je ten čurák Husák". Takže jsem se pana premiéra zeptala, jestli už na nějaké zehlení průšvihů na velvyslanectví není pozdě. Jestli už vlastně nemáme mezinárodní problém. A že to budu hrát dál, poněvadž hraju denně.

LN: Pan premiér musel být dost zaražen.

Já jsem to už nezkoumala, poněvadž jsem musela jít uklidit vázu (cenu Thálie z dílny Bořka Šípka) a ještě na mě čekal Radek Holub, kterého jsem ztratila. Nevím, jestli byl z toho Špidla zkoprnělý. Jestli jsem mu udělala potíže, tak se mu omlouvám. Ale na druhou stranu já žiju v tomhle státě, a mám tedy potíže dnes a denně.

LN: A když vy, tak proč ne premiér. Váš vztah k cenám je docela negativní. Udělala byste třeba to co Dan Bárta se svým Andělem, kterého hodil do Vltavy?
Ne, to ne. Já si vážím toho, že jsem byla oceněná jako oblastní herečka. To mě těší. Kdybych tu vázu vyhodila, vlastně bych se tím vysmívala oblastním hercům, kteří pracují za neuvěřitelných podmínek. Já si myslím, že ceny by měli dostávat hlavně oblastní herci.

LN: Vy, bývalá herečka Národního divadla, jste byla jako oblastní herečka oceněná na prknech Národního divadla...

Ano! A to je úžasné! Petr Nárožný, kterého mám strašně ráda, se mě jednou na zájezdu ptal: "Barboro! Nebudete náhodou vydávat nějaké memoáry? Všichni dnes vydávají memoáry!" A já mu odpověděla: "Petře, já jsem hned po škole nastoupila do Národního divadla, pak jsem šla do Divadla Na zábradlí, pak do Řeznické a teď jedeme do Bruntálu!" On se smál a řekl: "No to je výborné! To by se mohlo jmenovat - A jedeme z kopce!" Takže memoáry já radši psát nebudu. To už mně nehrozí.

LN: Tak třeba kuchařku. Lečo podle Hrzánové.

Ano. Jak říkám - jedeme z kopce.

LN: To už by možná byla poslední etapa. Vy jste prohlásila, že by umělci neměli být vůbec oceňováni. Tedy nejen herci, ale třeba zpěváci. Co ale gymnastika, krasobruslení? I tam se hodnotí podle subjektivního dojmu.

Ale to je rozdíl. Do toho ti lidé šli s tím, že budou soutěžit. Já si hlavně myslím, že v téhle době by herci měli držet basu. Neměli by se hádat a pomlouvat. A ne spolu ještě soutěžit. To už je úplně nesmyslné. Je to takhle - pobavte nás a potom za hradby města! Nejsme nátlaková skupina jako železničáři a další, co stávkují a chtějí větší peníze.

LN: Takže žádné svědomí národa.

No to ani omylem! Ježíšikriste! Jaké svědomí národa? Já se tak teda necítím. A že mě dneska fotěj a všichni chtějí nějaké rozhovory... To se teda netýká vás, vás jsem si vybrala já. Ale zítra může tohle všechno být naprosto jinak. Takhle to v hereckém životě chodí. Ale jinak ta média... Mě nějaká módní policie nezajímá.

NOVINY Kultura

LN: Módní trendy nesledujete.

Já tomu hlavně nerozumím!

LN: Tak vy máte celkem osobitý vlastní styl.

Já mám styl, že to moje oblečení k sobě vůbec nejde. Ale mně je v tom dobře. A to je podstatné.

LN: Evidentně máte ráda barvy.

Tak je jaro! A já nesnáším únor, protože to je nejdelší měsíc v roce. Sice má nejméně dní, ale je strašlivej! Teď vysvitlo sluníčko, tak mě baví mít na sobě barvičky.

LN: Hrdý Budžes mělo být původně monodrama, ale vy jste to odmítla, protože se bojíte sama na jevišti. Proto jste si vyžádala další dva herce. Čeho se bojíte?

Já si na jevišti prostě ráda hraju. Nemám ráda monodramata. Nesnáším je jako divák. Natožpak jako herečka! Jsem ráda v divadle s lidmi, se kterými si můžu hrát, povídat a vymýšlet. Taková ta sólová exhibice mě opravdu nebaví.

LN: Vy jste si asi nikdy nehrála sama, že?

Ne. Je to zvláštní. Na jednu stranu jsem kolektivní typ, ale na druhou stranu ty kolektivní věci: "Teď budeme dělat tohle a tohle a zpívat tohle a tohle" jsem nikdy nezvládala.

LN: Ani jste to nezvládala ve chvíli, kdy vy jste byla ten, kdo řekl: "A teď budeme dělat tohle"?

No to vlastně nevím! To je pravda... Dělat "tohle a tohle" ale třeba znamenalo, že jsme v pěti letech chtěli hrát v Budějovicích Polskou krev. A já jsem to vždycky chtěla režírovat a ještě jsem chtěla hrát hlavní roli. Což tedy nešlo dohromady.

LN: Ale občas ano. Třeba jste si jako děti natočily vlastní film Zorro Mstítel. Vy jste ho režírovala a ještě jste si zahrála Zorra.
To máte pravdu. A sakra! To jste mě teď nacytala. Nikdy jsem ale třeba nezvládla Pionýra. Ne že bych byla disident nebo tak statečná. To nikdy. Ale prostě hry na mrkanou a podobné kousky... To mi nedalo a vždycky jsem udělala něco, co zrovna nebylo v té lajně. Pak mě třeba vyhodili z recitačního i pěveckého souboru, kde jsem držela celý alt, protože mě nic lepšího nenapadlo. Na nějaké komunistické schůzi v hospodě jsme recitovali. A já jsem s dobrým úmyslem řekla: "Tanky, tanky... Sovětské tanky!" A paní třídní učitelka Kubešová si to vyložila jako provokaci, tudíž mě vyrazili. Přitom jsem měla takové dramatické nadání, že jo!

LN: Já jsem se na podobné schůzi, kdy byla zároveň i oslava MDŽ, v první řadě jako dítě pozvracela.

No to je nádhera! A já jsem tenkrát recitovala i Skálu, Floriana a další naše slavné autory. Pak jsem třeba říkala: "Takový únor byl a nemohl být jiný. Když lid měl svou stranu, my nejvěrnější syny." To mi taky neprošlo, protože jsem u toho vypadala tak provokativně, že to prý mělo ještě nějaký podtext a já jsem musela z kroužku pryč. Víte, já jsem strašně chtěla nevadit. Zařadit se do té řady a mít takové krásné dětství jako moje spolužačky. Ale nešlo to. A pak mě napadla kravina - ve školním sboru jsem na podobné stranické schůzi místo "strana má, strana má vždycky v právu je" zazpívala "Anna má, Anna má vždycky v právu je". A poněvadž mám silný hlas, tak to všichni slyšeli. Následovala ředitelská důtka a ve sboru jsem se už nesměla ukázat.

LN: Nějak vám to s tím nevybočováním nevycházelo. Přitom jste ale měla svoje ideály. Toužila jste poznat Moskvu...

Ale to bylo proto, že jsem milovala ruskou literaturu.

Dostojevského jsem četla v originále. Zpívala jsem...

LN: Allu Pugačevovou...

Tu taky. To ale nemělo nic společného s bolševickými ideály. Do Moskvy jsem jela. Věřila jsem v tu velkou ruskou duši. Když jsem tam přijela, zjistila jsem, že Stalin ji z těch lidí stačil vymlátit. To byla poušť.

LN: Jak vám procházely revolty, kdy jste odmítala učitele oslovovat "soudruhu, soudružko"?

Měla jsem špatné kádrové posudky. Ale samozřejmě jsem se přizpůsobila a musela jsem oslovovat soudruhu a soudružko. Pak jsem zažila šok, když jsem přešla na Gymnázium Jana Nerudy v Praze. Tam bylo neuvěřitelné prostředí. Žádné "soudruhu" tam neexistovalo, měla jsem z toho euforii, jako bych vypila tři litry vína. Každému bylo jedno, jestli máte na sobě třeba americkou vlajku...

LN: Teď jste mi připomněla, že jste kvůli americké vlajce měla jako dítě průšvih...

A hodně velkéj! Tehdy se konala spartakiáda. Maminka mi ji zakázala a dobře udělala. To byly takové ty žluté dresy pro pedofily... Moje maminka tam jako zdravotní sestra dělala službu, takže moc dobře věděla, proč mě tam nepouští. Ty děti tam omdlěvaly v horku, dešti, v bahně... A pro pedofily to bylo ideální prostředí. To, že mi máma spartakiádu zakázala, byl ideový průser. Já jsem naštěstí skákala do vody. Takže jsem byla na spartakiádě v rámci závodů. Tatínek Jirka Hrzán mi tehdy přivezl plavky, které vypadaly, že jsou ušité z americké vlajky. A stala se nepochopitelná věc. Já jsem při závodech byla vždycky poslední, ale tentokrát jsem skončila třetí. Takže jsem poprvé a naposled stála na stupních vítězů. A nenapadlo mě nic lepšího, než si na sebe vzít ty americké plavky. Moje maminka pak opět šla v Budějovicích do té bolševické školy a prosila pana ředitele Ambrože, abych mohla jet kvůli špatnému dýchání na týden do Jugoslávie. Pan ředitel řekl: "Ale ona nebyla na té spartakiádě." Maminka se bránila: "Ale ona závodila a vyhrála třetí cenu! V té Praze! Na té spartakiádě" Takže on už jen řekl: "No právě!" V Budějovicích všichni věděli, že jsem byla na spartakiádě na stupních vítězů jako provokatér oblečená do americké vlajky.

LN: Vraťme se k Thálii. Otakar Brousek při přebírání ceny řekl, že herce musí dbát krásy jazyka. To mi připomíná zákon, který prošel ve sněmovně - soukromá média by podle něj měla

používat jen spisovný jazyk...

Tady je takových problémů, které by se měly řešit... Tohle je směšné! O tomhle návrhu zákona ani nevím.

LN: Tak si zkuste típnout, která strana je předkladatelem. ČSSD?

LN: Komunisti.

No tak to je blízko. Že jo.

LN: Špidla vás bude mít rád.

A kdo to navrhl? Ta naše nejmladší poslankyně KSČM, která se tak krásně jmenuje Konečná? To je opravdu signifikantní jméno...

LN: Ta to nebyla a...

Tak moje oblíbená Zuzka Rujbrová?

LN: Ne. Ivana Levá.

S tou Konečnou... Když ji zvolili, byli jsme na chalupě. Já jsem zrovna byla v kadibudce a četla jsem v ní rozhovor s touhle Konečnou. No ta říkala jednu kravinu za druhou! Ale něco nehorázného! A já jsem z té kadibudky strašně řvala: "To snad není pravda! To jde z mých daní! Vždyť já tuhle holku platím! Ona vůbec nic neví!" Novinář se jí ptal, jestli takhle mladá trvá na diktatuře proletariátu. A ona řekla: "No to já teda ale nevím, co to je. To já musím zavolat na úštědí a zeptat se." Já jsem myslela, že mě z toho treffi. Tohle sedí v parlamentu a rozhoduje o mně a já to ještě ke všemu platím? To je nářez. Radek mi říkal: "Prosím tě, Baryku, co se zase takhle rozčiluješ? Ty zase mluvíš s novinama? Už zase?" Pak šel on na kadibudku, vzal si ty noviny a nastalo to samé! Začal fvat jak pominutej. Já jsem hrozně tolerantní, ale tohle je neskutečné! To je podobné, jako když Švorcová řekne, že to byl kolorit doby. Ty tisíce mrtvejh! Tisíce!

LN: Už je to tady...

Jasně. Moje agentka mi říkala: "Báro, když jsem autorizovala tvůj poslední rozhovor, bylo mi divné, že proběhly první čtyři otázky a komunisti tam ještě nepadli." Ale vážně to není žádná sranda. Je to ho hrůza.

LN: Za prezidenta jste chtěla Václava Klause. Nevadí vám, že by na Hradě bez komunistů neseděl?

To je složitější. Tohle je už trend a mně to docela vadí. S veškerou úctou a uznáním k panu prezidentu Havlovi - kdo zvolil pana prezidenta Havla? To byli přece jednorázově komunisti! Bůh ví, kdo tam ty hlasy dal. Jestli dali Klausovi svůj hlas tři nebo čtyři komunisti, je mi úplně jedno.

LN: Co ale říkáte na to, že se Klaus trefuje do bývalého komunisty Teličky, a přitom v ODS z svého favorita označoval Tlustého? Ten byl v KSČ od roku 1987.

To jsou rozpory, kterým moc nerozumím. Ale třeba z Grebeníčka v Lánech jsem nebyla moc šťastná. Na druhou stranu - my jsme si ty komunisty zvolili, že jo? A jestliže pan prezident vyhlásil, že bude nadstranický a tolerantní ke všem... Samozřejmě že se mi otevírá kudla v kapse, když vidím Grebeníčka, jak chodí v Lánech. Teď' ale nevím, jestli je to zásluha prezidenta Klause, nebo důsledek naší sametové revoluce.

LN: Jak to myslíte?

Moc dobře si pamatuju, jak jsme se všichni podrobili tomu, že "nebudeme takoví, jako jsou oni". A že je tedy nebudeme odsuzovat. Právní řád prošel skrz revoluci a dnes nemůže být odsouzený jediný komunista. Tak co je horší? Tohle, nebo skutečnost, že je Grebeníček na návštěvě v Lánech? Dopustili jsme se nedůslednosti. No prostě... To ani nemůžu říct.

LN: Jen to řekněte.

My jsme tehdy během listopadových dní jezdili po vlastech českých. Já jsem byla v nějakém dolu, horníci tam zrovna měli schůzi. Zjistila jsem, že jsem tam úplně sama. Že já mám být ten lídr OF, co jim to měl všechno vysvětlit. Se mnou tam stáli jen nějakí dva vyděšení studenti. Horníci byli strašně unavení, zrovna vyfárali... Byla jich plná tělocvična a vůbec nevěděli, co je nějaké Občanské fórum. Zachránilo mě to, že ten pult byl o hodně větší než já. Takže jsem tam zahrála etudu, že jsem vlastně taková malinká, drobounká a křehká, takže se o mě musejí všichni hrozně starat. A vyprávěla jsem jim o masakru na Národní třídě. Jak ale oni už byli namíchnutí na celé vedení, začali strašně tleskat těma velikejma rukama. Jen jsem si v duchu říkala: "Ti kdyby mně jednu plácli, tak je po mně." Ti urvaní horníci nejdřív jen tleskali, pak se ale začali navzájem obviňovat. Křičeli: "Ty jsi byl, Franto, v těch milících!" "Tys tam byl taky! A ty taky! Tak a jdeme ven! A rovnou na klandr! A pověsit!" Opravdu to bylo takhle hustý. A já jsem říkala: "Prosím vás ne! Ještě ne!" Tak si tak dneska říkám, jestli jsem neudělala chybu... Ne, ne, to byla nadsázka. Ale tehdy tam tyhle emoce probíhaly.

LN: Vidím, že už máte naspěch. Tak stručně. Za pár dní vám bude 40 let. Je to pravda, že život začíná po třicítce? Nebo snad až po čtyřicítce? Už i to jsem slyšela.

Nedokážu to posoudit. Já mám narozeniny na Vladimíra Iljiče Lenina...

LN: Já na Gustáva Husáka.

Na Husáka! Taky nádhera. To je úžasné. A myslím, že den přede mnou má narozeniny Hitler. Máme pravděpodobně společné povahy. Ale nevím, kdy začíná život. Před tou třicítkou mi moje kamarádka Navarová říkala: "Ty brďo, no počkej. To bude v tu ránu všechno jinak. Tělesně!" A je to pravda. Já jsem do třiceti vydržela jít po představení do hospody a sedět tam s kamarády do rána. A pak jít ráno cvičit. To dneska už ani omylem! Teď' čekám, co se mnou provede ta čtyřicítka. Už teď', když se vrátím ve čtyři ráno ze zájezdu a ráno v sedm vstávám, tak lezu z postele po čtyřech a opírám se o stěnu, abych se vůbec narovnala. Jsem zvědavá na nové zkušenosti. Já se na to těším!

Dokončení na protější straně.

LN: Jste masochistka.

Ne, to ne. Mám různé úchylky, ale tuhle ne.

LN: Jednou z vašich úchylek jsou talismany. Takovým nehmotným talismanem pro vás je modlitba před každým představením. Modlila jste se i před Thálií?

Modlila. Ale opravdu jen proto, abych to přežila. Kolem mě je strašná masa lidí a já nejsem takový optimista, abych si myslela, že mi to všichni přejou. Myslím, že tak dvě třetiny mě v podstatě tiše nenávidí.

LN: Myslíte herce?

Myslím všechny lidi. Nenávidí mě už jen za to, že jsem na téhle pozici. To, že takhle strašně pracuju, oni už nevidí. Vidí jen to, že jsem herečka. A co teprve když za to ještě dostanu nějakou cenu! Proti tomu se musíte trochu obrnit.

LN: Měla jste na slavnostním večeru po kapsách kameny?

Já u tohohle kouzelnického obleku nemám kapsy, tak jsem ty kameny měla v kabelce.

LN: Ted' máte nějaké u sebe?

Mám. Podívejte. Mám dva. Svůj růženín a pak tenhle nádherný kámen. Ten jsem na zájezdě dostala od jedné paní, od mé fanyanky. Toho si strašně cením. Pořád je nosím u sebe.

LN: Jak jste jednou řekla - upocený a upatlaný kamínek jste jednou dala i Daně Medřické, která byla vaším idolem a s níž jste se setkala jen jednou v životě.

A ten kamínek byl ještě k tomu ubřečeněj.

LN: Chtěla byste být někdy pro někoho takovým vzorem, jakým pro vás byla právě Dana Medřická? Na její Kočičí hru jste chodila dvakrát do měsíce a prý byste jí dělala i kliku u dveří.

Daně Medřické bych skutečně dělala i kliku u dveří. Té ano. Ale proboha snad bych ani nechtěla být pro nikoho takovým vzorem. Já všem vždycky rozmlouvám, aby se stali herci. To je opravdu čím dál horší povolání. Strašně nesvobodné. Všem bych moc doporučila, aby si to rozmysleli. Jestli totiž opravdu nejsou šílení a nechťejí to tak strašně dělat, tak je čeká neveselej život.

LN: Tohle rozebírat nechci, protože o tomto tématu jste už mnohokrát mluvila. A lidem asi dost těžko vysvětlíte, že herectví není krásné povolání. Rozhodně se to ovšem snažíte rozmluvit svému synovi. Tady bych jen poznamenala, že rodinná historie se opakuje. Vy jste nechtěla být herečka, ale dětství jste trávila mezi herci, dokud jste nepodlehla. A svého syna berete do divadla, a dokonce i na filmové natáčení. Třeba na pohádku Čert ví proč, kde si dokonce hrál na "asistenta režisérova asistenta". A byl nadšen. Asi z něj nebudete mít truhláře, jak byste si přála...

Ano, bohužel je v tomhle prostředí šťastný. A bojím se, že se tomu asi nevyhneme. I když do poslední chvíle budu doufat... Víte, on je Toník obtisk Hrzána.

LN: Vidíte v něm svého otce?

Naprosto. Vizuálně je to Hrzán.

LN: A lidem se představuje jako Holub Hrzán.

Přesně tak. Když Tondu viděla moje kamarádka Emília Vášáryová poprvé, tak řekla: "Áno, Barbora. To je Jirka." Tak jsem jí mokrát poděkovala. On to má ale úplně stejné, jako to měl můj táta, i co se týče ženských. To je šílené. Mě už se lidi ptali, jestli mám doma kulomet. Nikoli brokovnici, jak se normálně říká. Kulomet na odstřelování nápadnic. Tonda pracuje permanentně na všech frontách. Furt. Je mu šest let a líbí se mu holky zhruba od patnácti nahoru. Jo. Celej Hrzán.

Umění románu Milana Kundery v Praze 1960, v Paříži 1986 a 1993 - Petr Hrubý

Tuto studii jsem napsal před sedmi lety ještě jako exulant z roku 1948 v Západní Austrálii. Je to pohled na spisovatele Milana Kunderu, který odešel ze země v roce 1975.

Téměř čtyři roky po sovětském krvavém potlačení maďarské revoluce, kdy statisíce Maďarů se přidalo k milionům uprchlíků před dobrodiním komunismu z Ruska, Ukrajiny, Estonska, Litvy a Lotyšska, Polska, Československa a Německa, Číny a Koreje, český básník Milan Kundera vydal svou prvou knihu esejů s názvem *Umění románu: Cesta Vladislava Vančury za velkou epikou*. Oslavil tam z Vančurovy tvorby to nejvíc pochybné a pomíjivé, totiž jeho víru v komunismus a Sovětský svaz. Vančurův úvod jménem Devětsilu k první Seifertově básnické sbírce Kundera označil za „slavná slova“: „Nová, nová je hvězda komunismu. Jeho pospolitá práce buduje nový sloh a mimo ni není modernosti.“¹

Bolševický puč v listopadu 1917 mu byl „kolébkou nové etapy lidské historie.“² Osm let po vraždách českých a slovenských komunistických vůdců napsal: „Říjnová revoluce se všemi svými nadějemi byla neuhasitelným ohniskem optimismu. Ve světle těchto plamenů žila celá generace Nezvalova a Vančurova.... Byli to romantičtí přípravci doby, jež nastane. Přípravci velkého sbratření, velké volnosti, velké radosti.“³ Kundera odsoudil imperialismus, úpadkové buržoazní umění a prý „nezbytnou nelidskost člověka v kapitalistické společnosti.“⁴

^[1] Milan Kundera, Umění románu: Cesta Vladislava Vančury za velkou epikou, 2.vydání, Praha, 1961, s. 70.

^[2] M. Kundera, Umění, s. 127-28.

^[3] M. Kundera, Umění, s. 196.

^[4] M. Kundera, Umění, s. 204.

V roce 1960 Kundera už nebyl mláďáček jako v letech 1948 - 1949, kdy spolu se soudruhy, „očarován dějinami,“ se cítil „za volantem dějin,“⁵ když vyhazovali z univerzit demokratické profesory a studenty, z nichž mnozí skončili v uranových dolech a koncentračních táborech. Už měl své negativní zkušenosti s komunistickou stranou pro některé ze svých kritických básní a pár výroků, ale chtěl začít svou kariéru na škole filmových umění. Patrony tehdejší knihy esejů byli hojně citovaní Hegel a Engels.

V roce 1982 všal Kundera opravil svůj soud o kolébce nové lidské historie, když napsal: „Od doby, která více méně souvisí s Říjnovou revolucí, vstoupili jsme do věku determinismu a totálního područí.“⁶ V osmdesátých letech uveřejnil sérii úvah, které vyšly v anglickém překladu v roce 1988 v New Yorku pod názvem, opět, *Umění románu*.⁷ Copyright je z roku 1986, kdy vyšel francouzský originál. To už byl horlivě čten a překládán jako světoznámý autor šesti úspěšných románů a knihy povídek. Od roku 1975 žil ve Francii.

I když titul je totožný, obsah je docela jiný. Hvězda komunismu zašla, Engels a Sovětský svaz také už nezáří; buržoazie, viděná z Paříže, není nutně dekadentní a člověk v kapitalismu není nezbytně nelidský; dokonce může značně zbohatnout. Na místo uvolněné marxismem nastoupil existencialismus a Heidegger je často citován; Hegel jen nepoliticky, esteticky.

Kundera obratně vytvořil teorii moderního evropského románu. Je to dílo románového praktika a vyzrálého teoretika. Jsou tu však ozvěny a pozůstatky mladého Kundery. Historie s velkým H si zachovala důležitost hegelovského Boha, zasahujícího do života lidí.⁸ Přesto Kundera mezi svá Klíčová slova nezařadil Historii! Lidé jsou v pasti Dějin.⁹ Autor dokazuje, že moderní romány od Kafky, Haška, Musila a Brocha prokazují Historii jako „netvora ... nezvládnutelného a nevyhnutelného.“¹⁰

Stejně tak nadále dominuje dvojsmyslnost dění a relativnost pravd. Jsou ve všech jeho románech a v druhém *Umění románu* ovšem taky: romanopisec musí ukázat ironičnost osudu a pochybnost všech minění.¹¹ Není věčných pravd: vše je relativní.¹² Kundera vzpomene svého obdivu pro Vančurův komunismus: „Celá jeho generace se hnala do Komunistické strany, aby nepropásla možnost být moderní. Historický úpadek Komunistické strany byl zpečetěn, když všude vypadla ven z modernosti.“¹³ Nejen č á s t Vančurovy generace; i část Kunderovy! Ale byly Leninovy masové vraždy a koncentráky umělecky „moderní“?

Oplzlost je nadále ceněna pro úspěšné mlkování: Kundera si dokonce postěžuje, že „je zatěžko být oplzlý s cizinkou,“ protože „oplzlost pronesená s cizím přízvukem zní komicky.“¹⁴

V *Umění románu* se znovu objeví kunderovský dualismus duše a těla, dokonce nejen ve smyslu René Descarta, ale v křesťanském, hlavně kalvínském rozdělení těla na dvě půlky. Kundera takto definuje „Vulgárnost: Ponižující podrobení duše vládě toho-tam-dole.“¹⁵ Podobně jako jeho důsledný dualismus duše a těla je pochybná i jeho podvojnost vývoje moderního lidstva. Tvrdí, že od Descarta člověk byl chápán jen jako vědecký a technologický objekt. Tuto osudnou jednostrannost podle Kundery doplnil moderní evropský román svým soustředěním na to, co je jedinečného, každodenního, abychom nezapomněli na bytí, na žití, na existenci.¹⁶ Kundera se domnívá, že novelisté vytvořili tyto dějiny románu nezávisle na vědě. Je však představitelný moderní román bez vědeckých poznatků evoluce (Darwin), relativity (Einstein), podvědomí (Freud), archetypů (Jung), personality (Adler) a principu nejistoty (Planck)? Věda a umění šly ruku v ruce, ne odděleně a proti sobě. Věda často vedla. V pedantické víře v ideové či ideologické konstrukce dospělý autor se podobá svému mládí.

V roce 1995 vyšel anglický překlad knihy esejů Milana Kundery s názvem *Zrazené závěti*.¹⁷ Francouzský originál má copyright letopočtu 1993. Autor pokračuje ve svých úvahách o vývoji moderního románu. Značnou pozornost věnuje Kafkovi. Svých devět kapitol obohatil zaslíbeným rozbořem hudby Beethovena i jiných skladatelů, hlavně Stravinského a Janáčka. Upozorňuje na jejich stavební principy, kde se podobají architektuře moderních novelistů.

Jeho rozборы díla Franze Kafky jsou mistrné. Tvrdí, že román nemá mít politický smysl, i když čtenáři najdou politické tendence i v jeho románech, například v *Žertu* portrét stalinismu. Nemilosrdně odsoudí Orwellův román *1984*, i když jistě vykonal větší službu pochopení existenciální situace člověka v éře totalitních diktatur, než mohl Kundera ve svém *Žertu* a pak v románu *Život je jinde*, kde zachytil, sice výborně, ale jen problémy intelektuálních komunistů. Jeho zvláštní poměr k ženám či jen fyzickému mlkování vysvitne opětovně.¹⁸

^[5] M. Kundera, Žert, Praha, 3.vydání, 1969, s. 70.

^[6] Cross Currents 1982, s. 22. Překlady jsou mé vlastní.

^[7] M. Kundera, The Art of the Novel, Londýn a Boston, 1990.

^[8] M. Kundera, The Art, s. 67, 107, 115, 116, 125, 126.

^[9] M. Kundera, The Art, s. 26.

^[10] M. Kundera, The Art, s. 11.

^[11] M. Kundera, The Art, s. 134 a 139.

^[12] M. Kundera, The Art, s. 6, 14 a 134.

^[13] M. Kundera, The Art, s. 141.

^[14] M. Kundera, The Art, s. 145

^[15] M. Kundera, The Art, s. 153.

^[16] M. Kundera, The Art, s. 29, 32 a 35.

^[17] M. Kundera, Testaments Betrayed: An Essay in Nine Parts (přel. z franc. originálu Linda Asher, New York, 1995.)

^[18] M. Kundera, Testaments, s. 31-32, 47, 48, 49.

Kundera odvážně a pěkně hájí Salmona Rushdieho a jeho *Satanské verše*. Pochválí si, že prokazuje „nejistotu, jež je základem lidské existence,“ a že „nikdo není v právu a nikdo v nepravu v tom nesmírném karnevalu relativity v tomto díle.“¹⁹ Tento tak často opakovaný problém v celé Kunderově tvorbě, je-li autor zodpovědný morálně i za své postavy a jejich počiny; zdůrazňování pravd a protipravd, relativnosti všech soudů; obviňování Historie s velkým H, jež v moderní době přivedla jednotlivce do pastí, z níž není úniku; problém nejasnosti viny a nevinu, mě na závěr této krátké studie vede k překvapivému zjištění, že v knize *Zrazené závěti* se Kundera výslovně, i když obratně a skrytě, hájí proti obvinění, že při nejmenším pomáhal zakrývat a dokonce oslavovat zločiny komunistů, k nimž dlouho patřil.

Celé Kunderovo dílo vyniká promyšleností, složitostí konstrukce a pečlivě připraveným scénářiem. I tentokrát. Zdá se, že i dlouhé a přesvědčivé výklady Kafkova díla, zejména jeho *Procesu*, aspoň částečně slouží tomu, aby se ukázal zoufalý úděl neprávem obžalovaného. Než se k tomuto tématu obšírně vrátí v osmé části své knihy esejů, připraví půdu skvělým rozbořem celého Janáčkova díla, a uvede také jeho klavírní skladby *Po zarostlém chodníčku* a *V mlhách*. Osmá část knihy má janáčkovský titul *Chodníčky v mlhách*. Rychle přejde k tragickému osudu Kafkova obiněného. Jeho „marný zápas o ztracenou důstojnost“²⁰ nikam nevede, protože už je souzen a přijal to.

Kundera pak uvede problém identity z Tolstojova románu *Vojna a mír*: Je Bezuchov, bývalý neznaboh, tentýž člověk, když se stal věřícím? „Musí se Bezuchov, nepřítel Napoleona, zodpovídat za Bezuchova, jenž ho kdysi obdivoval?“²¹ Dokládám: je dnešní nekommunistický Kundera ještě zodpovědný za Kunderu, který kdysi sloužil komunismu?

Podkapitola má název: „Změna názoru jako přízpůsobení duchu času.“²² Poté co uvedl několik příkladů toho, jak lidé mění své názory, přízpůsobující se „měnícímu se duchu Historie“ (ovšem opět s velkým H), Kundera dojde k tomuto sebekritickému závěru: „Vzpomínám svého mládí v Československu. Zbavení původního okouzlení komunismem, považovali jsme každý krůček proti oficiálním dogmatům za odvážný čin.... Jednoho dne mě napadla ošklivá myšlenka: co když naše rebelie nám nebyly diktovány vnitřní svobodou, odvahou, ale přáním zalíbit se tomu druhému soudu, který se už připravoval, ve stínu, zasednout k přeličení?“²³

Tato velmi důležitá část knihy prozrazuje pozornému čtenáři, že autor se hájí proti obvinění. Vypočítává mnoho obětí falešných soudů obou totalitních režimů dvacátého století, aby pak na příkladu Majakovského bránil i sám sebe: „Jak je to možné, že sovětský šovinista, tvůrce veršované propagandy, kterého sám Stalin nazval ‘největším básníkem naší epochy’ - jak je to možné, že Majakovskij přesto je úžasný básník, jeden z největších?“²⁴ Takové otázky Kunderu fascinovaly, jak píše, když před pětadvaceti lety psal román *Život je jinde*. Byl „ohromen,“ když kritici viděli v jeho Jarmilovi „falešného básníka, dokonce parchanta.“²⁵ Ze všech postav Kunderových románů Jarmil se mi zdá být nejvěrnějším jeho autoportrétem. To, že dodnes, po tak dlouhé době, autor si nepřiznal - či vůbec nepochopil - hloupost svého pseudobásníka a jeho zločinnost, je zarážející. Pomáhá to vysvětlit Kunderovu nečekanou sebeobhajobu. Proti čemu? Po tolika letech! Proti vlastnímu svědomí? Sotva. Spiš proti pokračujícím stížnostem krajanů, že se dosud, pokud vím, veřejně neomluvil za svou mladicky nerozvážnou činnost horlivého komunisty. Má však právo vinit „konformismus veřejného mínění“ za to, že soudí?²⁶ Aby jeho stížnost byla pravděpodobnější, uvádí případy, kdy veřejné mínění neprávem soudilo, třeba Céлина. Předtím citoval stalinské soudy nad modeními autory a skladateli. Také Rushdie, jak doložil, byl neprávem odsouzen Chomeinym. Není však rozdíl mezi falešnou vinou a skutečnou? Není slušné to zastírat.

Janáčkovský obraz chodce v mlhách poslouží až do konce kapitoly. Cituji: „Člověk kráčí v mlhách. Ale když se dívá zpátky, aby soudil lidi v minulosti, nevidí mlhu na jejich cestě.... Kdo je více slepý? Majakovskij, který když psal svou báseň na Lenina, nevěděl, kam Leninism povede? Nebo my, kteří ho soudíme desetiletí později a nevidíme mlhu, která ho obklopovala?“²⁶ To je sice působivý obraz, ale podvodný. Když Majakovskij tápal v mlhách, ale přitom neváhal sebejistě bojovat za Leninův bolševismus, statisíce jeho krajanů jasně vidělo, o co šlo, a za to jasně vidění reality, bez mlhy, jménem Lenina a s jeho častými urgencemi je Čeka vraždila a týrala v koncentračních táborech. Když Kundera tápal v mlhách, ale přesto si byl naprosto jist tím, že komunismus znamená pokrok, a proto se soudruhy neváhal vyhazovat profesory a studenty z univerzit i skládal oslavné básničky na ten pokrok, ti jasně vidoucí na to kruté dopláceli. Ti, co - na rozdíl od Majakovského a Kundery - neměli v hlavě zamlženo ideologií, to jest podle Marxe a Engelse, falešným vědomím.

^[19] M. Kundera, Testaments, s. 27.

^[20] M. Kundera, Testaments, s. 209.

^[21] M. Kundera, Testaments, s. 215.

^[22] M. Kundera, Testaments, s. 219.

^[23] M. Kundera, Testaments, s. 222.

^[24] M. Kundera, Testaments, s. 233.

^[25] M. Kundera, Testaments, s. 233.

^[26] M. Kundera, Testaments, s. 234

^[26] M. Kundera, Testaments, s. 240.

Koho si tu schovala KGB

Vasilij Mitrochin zemřel, jeho archiv varuje dál

Autor: Jaroslav Spurný

Dvakrát za poslední měsíc se zdejší politická scéna ocitla v přímém mediálním spojení s ruským Výborem pro státní bezpečnost, více známým pod hroživou zkratkou KGB. Nejprve to byla zvěst, že agentem této chobotnice byl v osmdesátých letech ministr a někdejší komunistický kádr Jaroslav Palas. Pak jsme se z novin dozvěděli, že pro sovětskou tajnou službu zřejmě svého času pracoval i koordinátor vládní pomoci pro Irák František Malata. Nic z toho ovšem nejde ověřit: Rusko vedené důstojníkem KGB Vladimírem Putinem hlídá seznamy svých tajných spolupracovníků jako oko v hlavě a jeho tajná služba nijak nezměnila svůj letitý styl práce. Takže je velmi pravděpodobné, že se Moskva dodnes v Česku i jinde ve světě snaží prosazovat své politické, ideologické i ekonomické zájmy prostřednictvím agentů na vysokých postech. Koneckonců, víme o tom dost. A naše brána do zákulisi KGB má jméno – Mitrochinův archiv.

Vilnius, hlavní nádraží

Na malém hřbitově kdesi na utajeném místě v jižní Anglii se letos koncem ledna sešla malá skupinka truchlících pozůstalých. Kromě vdovy a dospělých dětí s rodinami stáli nad rakví ještě dva úředníci britské tajné služby MI5. Přišli vzdát hold kolegovi, se kterým posledních dvanáct let nejen úzce spolupracovali, ale kterého také v Británii pod změněnou identitou hlídali před pomstou mocných nepřátel. Jméno Vasilije Mitrochina (1922–2004) ve světě před šesti lety proslavila publikace jeho knihy Mitrochinův archiv a tajná historie KGB. Šokovaní čtenáři dostali možnost seznámit se s obrovskou sumou informací o práci sovětské tajné služby za celou dobu její existence od roku 1917 až do pádu železné opony. „Tak ucelený a přesvědčivý soubor tady dosud nebyl,“ komentovala dokumenty FBI. V té době západní rozvědky znaly Mitrochinův příběh už šest let. Lépe řečeno od března 1992, kdy na nádraží ve Vilniusu vysedl z moskevského rychlíku nenápadný sedmdesátník. Vypadal jako typický sovětský penzista a nikdo by nehádal, že na dně jeho příruční kabely se pod svačinou a rezervními košilemi skrývají dva tisíce dokumentů s významnými informacemi o práci obávané KGB. Nenapadlo to naštěstí ani kontrolu na čerstvě vzniklé rusko-litevské hranici. V případě dopadení by penzionovaný důstojník a dlouholetý archivář KGB Vasilij Mitrochin už z vězení nevyšel do konce života.

V hlavním městě svobodné Litvy vedla jeho cesta nejprve k bráně amerického velvyslanectví. Úředníka, který jej přijal, však dokumenty nepřesvědčily – považoval je za podvrh a součást nějakého špionského podrazu Moskvy. Vyhozený Mitrochin zopakoval nazítří svůj pokus na britském velvyslanectví. Schopná, dokonalou ruštinou hovořící zaměstnankyně britské rozvědky tam na rozdíl od svých amerických kolegů o pravosti Mitrochinova souboru vůbec nepochybovala. Aby vyloučili i to nejmenší podezření na provokaci, nechali Britové archiváře několik dnů podrobně vyprávět, jak se k informacím dostal. Pak ho centrála MI5 propašovala s celou rodinou na falešné pasy z Litvy do Británie. Mitrochinovu chatu pod Moskvou navštívili dva britští agenti a podle pokynů zachráněného špiona vykopali všechny ukryté dokumenty – bylo jich do dvou obrovských beden. Pak už následovala rutina: diplomatickou cestou vyvézt informace na Západ a tam je zpracovat. Zpravodajským službám to trvalo šest let. Teprve v roce 1998 daly svolení k vydání Mitrochinova archivu knižně. Jaká byla reakce Ruska? „Ani po pečlivém zkoumání jsme nezjistili, že by existoval nějaký plukovník Mitrochin. Všechno je to jen propaganda,“ řekl v roce 1999 jeden z šéfů nástupkyně KGB, Federální bezpečnostní služby, Boris Labuzov. A nikdy poté se už FBS k Mitrochinovi oficiálně nevyjádřila.

Obzina nám píše

Informace o agentech a dlouhých prstech sovětských kombinátorů jsou samozřejmě zvlášť důležité pro zemi, jako je Česko, kde donedávna Kreml de facto vládl. Nezanedbatelná část zdejších obyvatel navíc vyznává názor, že i pád komunistického režimu tady zorganizovala KGB společně se svojí tuzemskou filiálkou StB. „Šlo o privatizační puč KGB,“ říká o listopadu 1989 guru tuzemských „popíračů revoluce“ Petr Cibulka. Argumentem jsou mu dvě věci: pověst všemoci, kterou tady KGB měla a kterou v občanech její protagonisté vydatně

NOVINY - Z RESPEKTU

přizívovali, a fakt, že mezi úspěšnými polistopadovými podnikateli či manažery je velké procento komunistů a příslušníků StB.

„O tom, že komunistické Československo bylo podřízeným vazalem Sovětského svazu, že plnilo jeho rozkazy, že KGB měla k dispozici seznamy agentů zdejší politické policie a že sama některé z těchto lidí využívala, není nejmenší pochybnost,“ říká historik Pavel Žáček, který se minulostí zabývá a napsal na toto téma několik odborných publikací. „Pokud jde o podezření, že ruská tajná služba dnes politicky a ekonomicky ovlivňuje tento stát pomocí svých tuzemských agentů, pro to neexistují žádné přímé důkazy,“ dodává. „Tím ale nechci říct, že prosazování ruských zájmů a využívání starých agentů neexistuje.“ Kontrarozvědná služba BIS se oficiálně k ruským hrozbám a svému boji proti nim nevyjadřuje. „To všechno jsou tajné operace,“ říká tiskový mluvčí BIS Jan Šubert. Podle neoficiálních vyjádření představitelů služby používají Rusové Českou republiku jako zájmovou zónu, a BIS prý „monitoruje velký zájem ruské rozvědky o naše teritorium, stejně jako masivní nasazení špionů“. O něco sdílnější je bývalý ředitel BIS Stanislav Devátý. „Jsme v NATO, vstupujeme do EU a to Rusy zajímá. Máme pro ně obrovskou výhodu: z dob totality to zde velmi dobře znají, mají tu obrovské kontakty a není pro ně problém najít lidi, kteří pro ně budou pracovat. Pokud je chceme podezřívát, že proti nám pracují, musíme mít představu, jak to dělají,“ říká Devátý.

Mitrochinův archiv věnuje metodám a akcím KGB v Česku část kapitoly s příznačným názvem „Špehování východního bloku“. Toho, kdo na vlastní kůži zažil dobu „reálného socialismu“, publikované dokumenty příliš nepřekvapí. Pro KGB tady donášely místní politické loutky z nejvyšších míst. Dosazený vládce Miloš Jakeš psal KGB hlášení o vnitrostranických bojích v KSČ, pravidelná hlášení do Moskvy posílal také ministr vnitra Jaromír Obzina. Ten s tím začal po návštěvě KGB v roce 1974, kde slíbil, že je „pro komunistickou stranu Sovětského svazu a jejího vůdce soudruha Brežněva připraven splnit jakýkoli úkol“. A pak se jako agent opravdu osvědčil. „Obzina nás ve zprávách objektivně informuje o aktivitách jednotlivých členů ÚV KSČ, včetně prezidenta Gustava Husáka,“ chválí ho v interním hodnocení sovětské řídicí orgány o tři roky později.

Podle archivního badatele Radka Schováнка a Pavla Žáčka měla KGB v osmdesátých letech své informátory mezi řadou zdejších okresních nomenklaturních kádrů, v církvích, ale třeba i v Prognostickém ústavu. Vědci ovšem nemohou položit na stůl jasné důkazy, které by jejich tezi doložily. „Pročetl jsem tisíce zpráv a hlášení tuzemské rozvědky a často jde o náznaky, drobnosti. Že by ale Komárek, Dlouhý nebo Klaus podávali zprávy, to ne,“ říká Schovánek. Prognostický ústav vznikl v roce 1983 na přímý popud předsedy vlády Lubomira Štrougala, který nápad na jeho založení přivezl z Moskvy, a jindy tak bděla politická policie bez známky většího neklidu přihlížela, jak se v instituci houfují a nad „podvrtnými tématy“ debatují schopní ambiciózní ekonomové. „Rozkrýt tady síť agentů KGB je nemožné,“ říká Prokop Tomek z Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu (ÚDV). „Nemáme k dispozici žádné důkazy a dokumenty, které by to dokázaly. Ruská strana nám v tomto směru přes opakované žádosti neposkytla žádné informace.“

Ukažte kapsy

To Vasilije Mitrochina od jisté doby hnala přesně opačná touha: dát světu informace a dát mu jich co nejvíc. Propadl jí koncem 60. let. „Poslouchal jsem vysílání západního rozhlasu a měl jsem možnost se seznámit s některými samizdatovými časopisy. Rozdíl mezi tím, co jsem slyšel a četl ve chvílích volna, a tím, co se mi dostalo do rukou v archivu rozvědky, byl neuvěřitelný,“ vzpomíná Mitrochin. Z jedné strany mohl svou touhu uspokojit poměrně snadno: coby archivář KGB dostával denně do rukou řadu přísně tajných, důležitých zpráv. Ale z druhé strany to byla velká sázka: při prozrazení hrozila smrt. Přesto se Mitrochin ke svému angažmá po několikaletém zvažování nakonec v červnu 1972 odhodlal. Dokumenty zprvu vynášel v botách – při odchodu se na vrátnici většinou kontrolovaly jen tašky zaměstnanců – a zakopával je pod zvýšenou podlahu na své podmoskevské dače. Postupem času se osměloval víc a víc a nakonec vynášel dokumenty zastrčené třeba jen prostě do kapsy. Měl štěstí: za celých dvanáct let nebyl pečlivěji prohledán. To ale neznamenalo absenci každodenního nebezpečí a strachu před popravou. Mitrochin věděl, že ho soukmenovci z KGB někdy sledují v rámci rutinní kontroly, a v té době se vyhýbal cestám na chatu. Největší strach zažil jednou v nejhorších dobách poststalinského utužení počátkem osmdesátých let, kdy šel nakoupit do obchodního domu a náhodou se ocitl u pultu vedle dvou anglicky mluvících cizinců. V patách měl zrovna sledovačku a dostal

strach, že si KGB setkání vyloží jako špiónážní kontakt a důkladně prohledá jeho byt i chatu. Ale nic se nestalo: kolegové zřejmě cizince nezaregistrovali. Ve svém díle Mitrochin pokračoval až do roku 1984, kdy musel odejít do penze. Na své dače potom dokumenty léta třídil a přepisoval na stroji, až přišel čas zmíněné cesty do Vilniusu.

Šmíruji, přepínám

Unikátní význam Mitrochinovy knihy je v tom, že představuje klíč umožňující expertům i běžným občanům rámcovou orientaci v záplavě informací, spekulací a také lží, které máme v souvislosti s mezinárodním angažmá KGB k dispozici. Sovětská tajná služba používala – a podle expertů samozřejmě dál používá – tři základní špiónážní metody. Za prvé se snažila dostat své vlastní vyškolené špiony s falešnou identitou (takzvané nelegály) co nejvýše v politické hierarchii vytipované země. Za druhé hledala a verbovala do své agenturní sítě co nejvýše postavené a dobře informované domácí osobnosti, který by mohly dodávat do Moskvy informace a zároveň ovlivňovat důležitá politická nebo ekonomická rozhodnutí ve prospěch Kremlu. Třetí byla „vlivová opatření“: pomocí agentů a nelegálů zmanipulovat veřejné mínění v zahraničí. Bylo to jednoduché, KGB zakládala v demokratických zemích bez problémů s pomocí nelegálů krycí firmy – například Putin spolupracoval s německou krycí investiční firmou SPAG (po roce 1992 byla podezřívána z praní špinavých peněz) – nadace, občanská hnutí, měla své lidi v médiích. Skrze všechny zmíněné instituce rozšiřovala svou ideologii. Podle expertů pracuje její nástupkyně FSB stejně a Mitrochinova kniha vlastně říká, že každá firma s ruskou účastí může být rizikem.

Šestého listopadu 1951 bylo v Paříži zahájeno zasedání Valného shromáždění OSN. Jeden z hlavních proslovů pronesl kostarický konzul v Římě Teodoro Castro a vášnivě v něm kritizoval Sovětský svaz za jeho odmítnutí vrátit děti evakuované během občanské války v Řecku. Jen v moskevské centrále KGB tehdy věděli, že řečník se ve skutečnosti jmenuje Josif Grigulevič a je to sovětský občan, čekista, vyškolený za dob Stalina na atentátníka a sabotéra. Během občanské války ve Španělsku provedl desítky takových útoků, později patřil do skupiny organizující vraždu Lva Trockého v Mexiku. Druhou světovou válku strávil v Argentině a po ní – vybaven od KGB novou identitou kostarického občana Teodora Castra – začal budovat sovětskou rezidenturu v Římě. Jeho schopnosti zapůsobit byly opravdu mimořádné: v roce 1951 byl jmenován kostarickým konzulem v italské metropoli. Sprátelil se s řadou západních velvyslanců, byl oblíbencem papeže

Pia XII., který mu udělil patnáct audiencí, na večere chodil běžně s tehdejším italským premiérem Alcidem de Graperim. Grigulevičův případ jen ilustruje obecný fakt: agenti KGB často pronikali hluboko do institucí západní demokracie. A kromě vyzvědačství se zapáleně věnovali ještě jednomu úkolu: „obraně vymožeností socialismu“. Jinak řečeno šmejdili kolem emigrantů a udávali do centra domácí „kontrarevolucionáře“, o kterých se před nimi sem tam někdo neopatrně či v dobré víře zmínil. Castro posílal do Moskvy pravidelné zprávy o chování sovětských diplomatů v Římě.

Mitrochin předal britské službě stovky jmen západních agentů, kteří od druhé světové války pracovali pro sovětskou „říši zla“. A konečně prozradil i desítky sovětských nelegálů pracujících po celém světě pod změněnou identitou a stovky jejich agentů. Mitrochinův archiv umožnil západním zemím překazit zásadním způsobem stovky akcí, které KGB svého času rozpracovala a její nástupkyně FSB pak po pádu železné opony dál prováděla.

Deník z Havany

Díky plukovníkovi Mitrochinovi získala světová veřejnost i řadu důležitých pohledů za oponu. „Dezinformační sekce A by měla podpořit a rozpracovat legendu, která se podle hlášení našeho zdroje objevila – že totiž za atentátem na Kennedyho mohli stát američtí ropní magnáti spolčení s CIA.“ Citace Mitrochinem opsaného dokumentu prozrazuje autorský otisk sovětských expertů na populární fámě, že vraždu prezidenta Kennedyho organizovala svého času CIA. Stejně tak vznikl v dílně dezinformačního odboru KGB i dodnes ve třetím světě oblíbený mýtus, že nemoc AIDS stvořili vědci v laboratořích americké tajné služby. Fámu KGB dostala do světa pomocí svých agentů, novinářů z indického deníku Patriot, ze kterého ji přebral konzervativní londýnský list Sunday Express.

KGB vydávala dezinformace o disidentech, emigrantech i úspěšných západních politicích. A často byla úspěšná nejen u veřejnosti v satelitních státech (tuzemské diskreditační články o „milionářském synkovi Havlovi“ či „Západem placených rozvracečích klidu k práci“ publikované hlavně v Rudém právu si pamětníci určitě vybaví), ale věřili jí i na Západě. Příkladem může být bestseller „Uvnitř společnosti: Deník CIA“ od Philippa Ageeho. Autor, propuštěný kvůli nadměrnému pití z CIA koncem 60. let, se usadil v Evropě a stal se uznávaným kritikem „zákulisních metod amerického establishmentu“ během studené války. Jeho kniha, v níž prozradil na 250 důstojníků a zahraničních spolupracovníků americké tajné služby (příčemž službu samotnou vykreslil jako semeniště zkorumpovaných, mocí opilých kreatur pohrávajících si se světem jako s hračkou), dlouho vedla západoevropské i americké žebříčky nejprodávanějších titulů. Teprve když z Mitrochinova archivu vyšlo najevo, že Agee pracuje pro KGB a kubánskou tajnou službu (pod jejímž vedením vznikl i „Deník CIA“), sbalil úspěšný spisovatel kufry a v roce 2000 se přestěhoval z Hamburku do Havany.

Takových nitek odhalil Mitrochinův archiv spoustu. Konkrétních jmen ovšem v knize najdeme jen pár. Většinu si jich tajné služby nechaly pro sebe. Podle informací z britského deníku Guardian bylo dodnes na základě Mitrochinových informací podáno pouze jedenáct trestních oznámení za vyzvědačství nebo jinou trestnou činnost. „Důležitější bylo rozbití sítě špiónů z Ruska, zastavení aktivit agentů, i odhalení stovek společností, které byly krycími filiálkami KGB a posléze i FSB, která operace svých předchůdců nepřerušila,“ zhodnotil cenu archivu šéf CIA George Tenet. „Přes Mitrochinův archiv jsme poznali práci KGB jako nikdy předtím a pomůže nám to v práci proti našim protivníkům,“ dodal. Kromě Ruska tím myslel Irák, Írán, Palestinu, Severní Koreu, Kubu. Tajné služby těchto zemí byly totiž podle Mitrochina od značným vlivem aktivit i peněz KGB.

Bratři v triku

Poučná role Mitrochinova souboru se samozřejmě týká i Česka. „Je přehnané souhlasit s tezí, že vše, co se v českém veřejném i neveřejném životě děje, je ovlivňováno estébáky a kágébáky,“ říká šéf rozvědky František Bublan. „Ale je pochopitelné, že Rusko usiluje o vliv ve střední Evropě, a ten tlak bude čím dál tím větší. O podrobnostech ovšem mluvit nemohu,“ dodává. Podle Bublana plyne značné nebezpečí především z faktu, jak se zde Rusové ekonomicky etablovali. „Z minulosti víme, že vždy ke své práci v zahraničí používali krycí firmy,“ říká šéf rozvědky. „A teď tady těch firem s ruským kapitálem jsou tisíce. Není v našich silách zjistit, které z nich jsou špiónskými filiálkami.“ Stejně varovně hovoří historik Žáček: „Jestli si KGB dokázala najít vlivné agenty za totality na nepřátelském Západě, musí být pro ni o hodně jednodušší udělat totéž u nás, se znalostí tuzemského prostředí z doby okupace a s kontakty, které měla s prominenty minulého režimu,“ říká.

Zdejší velvyslanectví Ruska patří se svými čtyřmi stovkami zaměstnanců k nejpočetněji obsazeným ruským ambasádám v Evropě (například v Polsku je sotva třetina personálu, v Dánsku šedesát osob). BIS přitom odhaduje, že nejméně polovina lidí pracuje pro ruskou rozvědku, a podle tří roky staré zprávy BIS pro vládu investovaly ruské tajné služby v Česku jen do nemovitostí několik miliard korun. O hrozbách je možné jen spekulovat. Do Česka teče nekontrolovatelný kapitál. Respekt už psal o karlovarském podnikateli Alexandru Rebjonkovi, který sem v sedmdesátých letech přišel coby jakýsi supervizor zdejšího uranového průmyslu. Podle BIS tehdy takový post nemohl dostat nikdo jiný než spolupracovník KGB. (Mimochodem, když česká policie pátrala v devadesátých letech po tom, kdo je Rebjonok, dostala z Moskvy odpověď, že muž takového jména a data narození neexistuje. Na opakovaný dotaz, co to znamená, už Rusové neodpověděli a česká policie nesrovnalost přičetla tamnímu nepořádku. V devadesátých letech tu začal podnikat, spolupracoval ve společných firmách s nedávným majitelem Novy Jiřím Šmejcem a spoluvlastníkem Primy Ivanem Zachem. Kvůli této spojkce se objevilo podezření, že obě televize jsou právě přes podnikatele Rebjonka financovány z nejasných ruských peněz.

A další možná varování. Významný podnikatel, který v Česku privatizoval a koupil obrovský majetek a ovládá tu petrochemii, je Andrej Babiš – v osmdesátých letech zaměstnanec slovenského Petrimexu a kromě toho agent komunistické špiónáže vysazený do Maroka. Agentem byl i jeho předchůdce na petrochemickém trůnu – šéf dnes už zkrachovalé společnosti Chemapol (za komunistů český protějšek Petrimexu) Václav Junek. Dnes je to už penzista,

ale svého času se suverénně pohyboval v nejvyšších politických patrech polistopadového Česka. Prezidentovi Václavu Havlovi pomohl z rodinných sporů čtvrtmiliardovým nákupem jeho podílu v paláci Lucerna, s premiérem Klausem chodil na tenis a opozičnímu lídrovi Zemanovi tajně platil volební kampaň. Když se pak jeho „impérium“ náhle zhroutilo, zůstaly po něm dluhy za více než deset miliard korun – a nikdo netuší, kde vlastně ty peníze skončily. Nicméně považovat tyto a podobně ztracené miliardy automaticky za zisk „kágébáků“ je příliš velký a příliš paranoidní zkrat.

Stejně tak neexistují důkazy o nějakém zásadním vlivu současných kremelských vládců na tuzemskou politiku a ekonomiku. Už tady však byla řeč o vládní komisi pro investice a pomoc poválečnému Iráku. Jedním z českých zájmů je dostat se v Iráku k obnově rafinerií, po stejné zakázce touží i Rusové. Proto je jisté škoda, že vládní strategii na toto téma zpracovával už zmíněný dlouholetý agent StB František Malata, který v 80.letech s vysokou pravděpodobností spolupracoval s KGB – a dnes mohl o vládních plánech informovat své dávné chlebedárce. „Indicií o ruském vlivu najdeme stovky, ale to neznamená, že jsou pravdivé,“ říká šéf rozvědky František Bublan. „Nicméně zvažovat a prověřovat je musíme – co kdyby. Zatím ale k odhalení ruských špiónů a agentů nic nevedlo.“

Oleksy, Paksas a ti druzí

V červnu 1994 sdělil zverbovaný důstojník ruské rozvědky svým polským řídicím orgánům důležitou informaci: že tehdejší polský premiér Józef Oleksy pracoval v osmdesátých letech pro KGB. Předal prý tehdy ruskému „diplomatovi“, ve skutečnosti rezidentovi Vladimíru Auganovovi řadu informací – jakých, to nebylo nikdy zveřejněno.

Zpráva vybuchla jako bomba, i když pro polskou tajnou službu to zas až takové překvapení nebylo. Auganov totiž po roce devadesát složil diplomatické krytí, zůstal v Polsku jako podnikatel – a Oleksy s ním udržoval styk dál. A to dokonce i poté, co ho v roce 1994 kontrarozvědka varovala, že Auganov je možná důstojníkem ruské tajné služby. Vyšetřování trvalo do dubna 1996. Oleksy, který věc od počátku vysvětloval jako špinu vymyšlenou na něj v rámci vnitropolitického boje mezi pravici a levicí, mezitím podal demisi (v lednu 1996). Když soud nepřipustil jako důkaz vyšetřování nahrávky s výpověďmi přeběhlých ruských důstojníků kvůli jejich možné dekonspiraci, zakončili vyšetřovatelé svou práci pro nemožnost dopátrat se pravdy. Oleksy odešel do politického ústraní, loni se ale do vysoké politiky vrátil. Stal se šéfem parlamentního výboru pro Evropu.

Trochu jiný je případ litevského prezidenta Rolandase Paksase, který loni v lednu překvapivě vyhrál volby. Umožnila mu to především nákladná předvolební kampaň. Jeho hlavním sponzorem byl ruský podnikatel Jurij Borisov, který na kampaň věnoval 400 000 dolarů. Po nástupu Paksase do funkce oznámila litevská tajná služba, že Borisova od roku 1998 sleduje kvůli podezření z kontaktu na ruské mafie. Upozornila také, že Borisov pravděpodobně pracuje pro ruskou tajnou službu. Parlament už zahájil proces odvolání prezidenta. V Česku taková esa na seznamu možných akvizic KGB chybějí. Nejbliž takové slávě se dostal polistopadový vůdce Strany Zelených Jaroslav Vlček. Jako častý host ruské ambasády vzbudil pozornost tajných služeb, a když po totálním krachu své strany přestoupil k sociálním demokratům, zajistil nové partaji především dvě zásadní aféry. Jednak to byl právě on, kdo domluvil utajené sponzorování Zemanovy kampaně od kombinátora Junka. A za druhé zorganizoval Bamberk – proslulou operaci, při které tehdejší opoziční lídr Zeman sliboval na utajených schůzkách v zahraničí velmi pochybným individuím ministerské posty výměnou za peníze do prázdné stranické kasy.

Čekisté

Výbor státní bezpečnosti – KGB – byl posledním dědicem strašných institucí skrytých za zkratkami Čeka, GPU, OGPU a NKVD. Podle knih Alexandra Solženicyna ubili a umučili čekisté a jejich nástupci ve vyšetřovacích celách desítky tisíc „kontrarevolucionářů“ – tedy lidí, kteří se z jakéhokoli důvodu znelibili vládnoucí bolševické moci a režim je postrčil na cestu do gulagu. Dvacet milionů zatčených zahynulo v sovětských lágrech na následky útrap. „Jako společná a výstižná vzpomínka nám zůstane jen jedno: vzpomínka na prohnílost, na prostor veskrze zasažený hnilobou. I po desetiletích, bez zlosti a roztrpčení, s vyrovnaným srdcem si uchováváme tento přesvědčivý dojem: podlí, zlovolní, zločinní a – snad zbloudilí lidé,“ charakterizoval příslušníky sovětské tajné policie

Solženicyn – sám na dlouhá léta jejich obětí. Teror nakonec semlel i řadu svých autorů. Popraveni byli šéfové státní bezpečnosti Jagoda, Ježov a Berija a řada dalších vysokých náčelníků. Někteří to ale později dotáhli vysoko. Dlouholetý šéf KGB (1967–82) Jurij Andropov se stal v osmdesátých letech nejvyšším představitelem Sovětského svazu a o dvacet let později napodobil jeho úspěch čekista Vladimír Putin, když vyhrál volební souboj o křeslo ruského prezidenta. Na rozdíl od většiny postkomunistických zemí, které se více či méně snaží se s totalitními zločiny a činností svých tajných služeb vyrovnat a zveřejnit je, nebyly v Rusku po zhroucení komunismu zpřístupněny žádné archivy a žádný kágébák nebyl trestně stíhán.

ROZHOVOR

Ohrožení ze strany Ruska může existovat

Rozhovor s bývalým federálním ministrem vnitra, dnes šéfem slovenského Ústavu paměti národa Jánem Langošem

V čem byla KGB nejvíc nebezpečná?

Podněcovala a podporovala síly, které bezprostředně ohrožovaly lidská práva, svobodu jednotlivce i národů. **Na troskách KGB vznikla v Rusku po komunistickém krachu Federální bezpečnostní služba. Podle českých expertů se ovšem metody ani personál služby vlastně nezměnily. Existují podle vás rizika, že nová služba bude skrze své agenty a kapitál prosazovat třeba v Česku nebo na Slovensku své zájmy?**

Nerad spekuluji. Nemám konkrétní informace a můžu říct jenom to, že takové ohrožení existuje. Že ze strany Ruska může dojít k ohrožení našich národních zájmů.

V Česku i na Slovensku jsou známy případy spolupracovníků StB, které pak převzala jako agenty KGB. Nikdo ale nezná lidi, kteří za totality pracovali pro sovětskou službu přímo, bez prostředníka. Jejich seznamy leží v moskevských trezorech. Znamenají tyto agenti pro obě země nějaké nebezpečí?

Ano. Jsem přesvědčen, že mohou být oživeni a využíváni. A mohou znamenat značné bezpečnostní riziko, pokud jde o naše členství v NATO. Proto by měli být lidé přicházející do styku s citlivými informacemi z této oblasti obzvlášť přísně prověřováni.

Jsou na Slovensku známy případy, kdy by bezpečnostní složky odhalily zájmy FSB? Kdy by rozpoznaly, že kapitál plynoucí z Ruska slouží k destabilizaci Slovenska nebo že by ruská tajná služba využívala slovenské občany?

Ne. I když Mečiarova vláda měla blízko k Moskvě, neexistuje žádný důkaz, ze kterého by vyplývalo, že tu měla zásadní vliv ruská tajná služba.

Pokusil jste se z titulu vaší dnešní funkce oslovit Moskvu a vyžádat si dokumenty, které se týkají Slovenska? Jak jste uspěl? Jednal jste s Moskvou o archivech a působení KGB v ČSSR počátkem devadesátých let, kdy jste byl federálním ministrem vnitra?

Zatím jsem si informace z Moskvy nevyžádal, hledám totiž způsob, jak to udělat, aby žádost byla efektivní. V roce 1991, když jsem byl federálním ministrem vnitra, jsem žádal o vydání části tuzemského archivu, který předala StB do Moskvy, a o seznamy spolupracovníků KGB v Československu. Žádosti nebylo vyhověno s tím, že se jedná o tajné materiály, které by mohly ohrozit bezpečnost Ruska.

Byl listopad 1989 privatizačním pučem KGB a StB, jak dnes v Česku tvrdí antikomunisté v čele s Petrem Cibulkou?

Ani jako ministr vnitra jsem nezjistil žádný fakt, který by tuto tezi podporoval, a nezměnilo se to dodnes. Jiná otázka je to, jak se komunisté a estébáci dokázali zorientovat a jak část z nich profitovala na privatizaci. Jednoduše proto, že z minulosti měli o podnicích lepší informace než řadový občan.

Tři blondýny na ostrově. Zoufalé. V tom se objeví zlatá rybka a nabídne každé jedno splněné přání. První si přeje člun. Ten se objeví, blondýna vyrazí na vodu, ale neumí veslovat, převrhne se a utopí. Druhá si pomyslí, že ta první neuměla plavat, a tak si přeje plavky, že někam doplave. Ale chytne ji křeč a utopí se.

Ta třetí na ně kouká celá zoufalá. Nakonec ji napadne, že muž by si poradil lépe, tak si přeje, aby se stala na chvíli mužem. Stane se mužem a přemýšlí. "Kde to jsem? Na ostrově. Co musím udělat? Dostat se odsud pryč. Co je to za ostrov? Střelák. Aha, takže nahoru po schodech a tramvaji."

Zajímavosti:

Moderní svět: Kde je hranice mezi uměním a perversí!?

V mnohých galeriích uvidíte přes den to, co může jít v televizi až pozdě v noci

Fotografie nahých děvčátek. Když je policie najde u staršího muže, jedná se pravděpodobně o trestný čin a pedofilii.

Pokud ale visí na stěnách galerie, je to umění. Stejně jako zobrazování nejruznějších,

často i zvrhlých sexuálních praktik nebo pohlaví.

Zatímco film a televize mají zákonem nařízeno, do jaké míry může být divákům sex předkládán, moderní výtvarné umění si žádná omezení neklade.

Umělci chtějí a musejí šokovat a intimní témata jsou na to jako dělaná. Sexuologové

přidávají vysvětlení, že po takových zobrazeních je jednoduše velká poptávka, a proto je umělci dělají.

To, co by bylo na obrazovce označeno jako perverzní, ve výtvarném umění zaměstnává teoretiky, budí nadšení, ale i ostré odsouzení pro neetičnost. Soulož v různém provedení nebo odhalené genitálie si v galerii může prohlédnout každý dávno před tím, než může jít otevřený sex v televizi.

"Proti obrazu, kde si člověk plno věcí musí domyslet, je sex na obrazovce reálnější, a proto se musí posuzovat přísněji," říká Martin Krafel, mluvčí České televize.

Zákon ale konkrétní případy nezmiňuje. Říká pouze, že na

obrazkách nemohou jít před desátou večer pořady, které by mohly "ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých".

Odhalené ňadro Janet Jackson v přímém přenosu předávání cen například pobouřilo širokou veřejnost, na mnohé obrazy, kde je vidět mnohem více, ale společnost nereaguje tak ostře.

NOVINY

Zobrazování erotiky a sexu v nejruznějších podobách je podle odborníků staré jako lidstvo samo. Kde je ale podle nich hranice mezi uměleckým dílem a pornografií?

"Pornografie je prvoplánové a z kontextu vytržené zobrazení sexuálního aktu nebo pohlaví. Socha obřího penisu stála už v antickém Římě na náměstí. Nejrozmanitějšími polohami souložících dvojic se hemží hinduistické chrámy, pompejské lázně také nabízely svým návštěvníkům nejednu inspiraci na zpestření "obcování". Taková zobrazení ale byla součástí mýtů a náboženských představ, chápáním běhu světa. To z nich dělá umění a ne pornografii," tvrdí výtvarník Jaromír Hutík.

ruhým hlediskem je údajně kvalita uměleckého ztvárnění. Některé kresby prostě mají vysokou uměleckou kvalitu, nezaměnitelný rukopis tvůrce.

A proč je moderní umění takových děl plné? "Sám umělec dnes už nevystačí jen se

zobrazování m světa kolem sebe. Krása byla v moderním umění často zavržena jako něco povrchního a nudného. Touha šokovat a zveřejnit i to nejskrytější a nejintimnější

í v sobě často vede k tomu, že se sex ukazuje ve své deformované, brutální a zkarikované poloze," říká Hutík.

Někteří psychologové tvrdí, že tvorba je pro umělce terapií. Diváci si prý zase uspokojují své voyeurské choutky. Je tedy na každém jednotlivci, na co se z důvodů náboženských, morálních odmítne dívat.

"Žádná definice pornografie neexistuje. Někoho pohorší už obnažené tělo. Většina lidí ale akceptuje zobrazení sexuálního aktu, pokud se jedná o muže a ženu. Stejný motiv, ale v případě homosexuálů, už ale mnozí berou jako pornografii," dodává sexuolog Radim Uzel.

Co říkají odborníci:

* Sex je na obrazovce reálnější, a proto se musí posuzovat přísněji.

Martin Krafel, mluvčí ČT

* Pornografie je prvoplánové a z kontextu vytržené zobrazení sexuálního aktu nebo pohlaví. Touha šokovat a zveřejnit i to

nejskrytější a nejintimnější v sobě často vede k tomu, že je sex ukazuje ve své brutální poloze.

Jaromír Hutík, výtvarník

* Žádná definice pornografie neexistuje. Někoho pohorší už obnažené tělo.

Radim Uzel, sexuolog

Další příklady z historie

* Penis v jeskyních: Již před 35 tisíci lety malovali pravěcí lidé vztyčené penisy a ženské pohlavní orgány na stěny jeskyní.

* Porcelánový sex: Již v dynastii Ming (1368 - 1644) existovaly v Číně sošky porcelánových dvojic při milostném aktu. Sloužily k posílení touhy na sex.

* Porno pod polštářem: V Japonsku dostávaly nevěsty v 17. století pod polštář pomalovaná dřívka s pornoobrázky. Ty jim měly vysvětlit, co je pohlavní styk.

* Milují se i sochy: V indickém chrámu Khajuraho je množství soch párů v rozličných sexuálních polohách. Stavba patří mezi nejznámější kulturní dědictví.

Pavla Popelová (6. 4. 2004) BLESK

Přijde nová učitelka zeměpisu do školy. Otevře dveře do třídy, postaví se před žáky a začne: "Děti, chtěla bych vám povídat..." Děti po ní začnou házet papírky a křičet, aby vypadla. Celá uplakaná vyběhne ze třídy a utíká k řediteli. Ředitel říká: "Paní učitelko, já vás chápu, ale jak to učil Komenský? Děti je třeba zaujmout a potom začít vykládat. Předvedu vám to." Ředitel rozkopne dveře třídy: "Čau kotata!" "Ahoj řído!" "Dokážete natáhnout prezervativ na globus?" "A co je to globus?" "Právě to vám teď vysvětlí nová paní učitelka!"

Váš horoskop na zítřejší den: Zítřa Vás budou všichni jenom chválit, budou Vás na ruku nosit a zahrnovat květinami. Jooo, pohřeb už je takovej...

Běží chlápek po áaměstí a křičí: "Menstruace, menstruace!!" Zastaví ho žena a povídá: "Snad demonstrace ne!!" A chlápek odpoví: "To je jedno, hlavně, že poteče krev!"

Průměrná rychlost pohybu manželky v obchode = 2000,- Kč/hod.

Manželka si dala na tvar bahenní masku. Dva dni vyzerala lepšie... Potom bahno opadlo...

obransy v gólovej pozíci ani nadvakrát neprotlačil balon za Novákova záda.

Uklidnění na kopačky domácích měla přinést druhá trefa, když v 71. minutě za příspění teče jednoho z plzeňských obránců skončil pokus Vidlíčky v síti. Ani druhá branka však hosty nezlomila, za pět minut totiž nenápadný centr do vápna usměrnil do branky Fillo a o chvíli později mohl patičkou vyrovnat Petrouš.

Domáci se hodně zlobili na pomezního rozhodčího Hrušku v 86. minutě, kdy branka Marcela Ličky nebyla uznána pro jeho údajné postavení mimo hru. Definitivní jistotu tří bodů tak dal Zlínu až gól Lasoty v nastaveném čase.

Zlínský trenér Vlastimil Mareček zářil spokojeností. "Jsem rád, že se nám podařilo potvrdit vítězství z Brna. Kluci podali disciplinovaný výkon, naše kvalita se nakonec projevila," byl přesvědčen Mareček. "V první půli jsme sice dvě slibné šance neproměnili, ale po změně stran jsme už byli úspěšní i v koncovce. Kontaktní gól Plzně nás sice mírně znervóznil, ale situaci jsme zvládli a v závěru ještě přidali třetí gól, přičemž již pět minut před tím nám sudí podle mého mínění neuznali regulérní branku Ličky," zlobil se domácí lodivod.

"Vítězství mě těší ještě o to více, že jsme jím vyvrátili veškeré spekulace, které se před utkáním vyrojily. Od první minuty jsme chtěli vyhrát," dodal Mareček.

Kouč Plzně se na tiskové konferenci zlobil především na své svěřence, konkrétně záložníka Róberta Ježe, který za stavu 0:1 neproměnil ani jednu ze tří vyložených šancí. "Zde se utkání zlomilo. Co chtěl více? Z těchto pozicí musí fotbalista alespoň jednou skórovat," byl přesvědčen František Cipro. "Do utkání jsme šli s cílem pokrýt nebezpečné standardní situace Zlína, věděli jsme i o jejich výškové převaze. Po vyrovnané první půli jsme ale opět nezvládli nástup do následující. Opět jsme inkasovali hloupý gól a další sérii šancí naopak neproměnili. Pokud nejsme schopni z těchto pozic skórovat, nemohli jsme zde pomýšlet na body," uznal Cipro.

Další porážka opět snížila plzeňskou naději na záchranu. "Co si budeme nalhávat - naše situace je kritická. Nyní musíme sledovat nedělní výsledky našich konkurentů a věřit, že se naše ztráta nezvětší," netajil se Cipro. "I přese to všechno je atmosféra v týmu normální, žádnou nervozitu na hráčích nepozoruji. Určitě se ale ještě o prvotligovou příslušnost v dalších kolech popereme," slíbil na závěr trenér Plzně .

1. Gambrinus liga 2003/4 - 26. kolo		
Opava	Slavia	0:0
Zlín	Plzeň	3:1
Jablonec	Blšany	18.4. 17:00
Příbram	Ostrava	18.4. 17:00
Teplice	Brno	18.4. 17:00
České Budějovice	Liberec	18.4. 17:00
Olomouc	Synot	18.4. 17:00
Sparta	Žižkov	19.4. 16:40

Hokej - extraliga - tabulka po 52. kole				
1.	Pardubice	52	176:107	108
2.	Zlín	52	153:119	93
3.	Sparta	52	150:116	90
4.	Znojmo	52	148:138	86
5.	Slavia	52	152:127	85
6.	Vítkovice	52	154:134	82
7.	Třinec	52	152:157	75
8.	Plzeň	52	138:140	68
9.	Kladno	52	111:151	68
10.	Litvínov	52	129:154	64
11.	Liberec	52	123:146	63
12.	Karlovy Vary	52	114:143	62
13.	Vsetín	52	113:126	60
14.	České Budějovice	52	105:160	47

Artmedia Petržalka - AS Trenčín 1:1 (0:1) Corgoň liga - Petržalka - Trenčín - sumár, komentár

Futbal - Corgoň liga - 26. kolo

Artmedia Petržalka - AS Trenčín 1:1 (0:1)
Góly: 79. J. Kozák - 20. Šuhaj, ŽK: 55. J. Ďurica, 82. G. Straka - 31. Marek Seman, 51. Vaščák, 61. Volešák, 83. Mičenec, rozhodovali: Šipoš - Vindiš, Košecký, 3628 divákov

Zostavy:

Petržalka: Čobej - Maixner, Burák, J. Ďurica, Tchuř - Suchánek, J. Kozák, G. Straka, Šoltis (56. Pinte) - Mir. Kozák (56. Mikulič), Krejčí (69. Kusalík)

Trenčín: Volešák - Šmelko, M. Škrtel, Mičenec, Homér - Vaščák (83. Lietava), Kubala, Velický, Kamenský (80. Rigel) - Marek Seman, Šuhaj (60. Hanko)

Hráči Petržalky začali súboj s Trenčínom aktívne, no s dychom vydržali iba v úvodnej štvrt'hodine. Za ten čas vyťažili domáci dva

Hokejisté šokovali drtivou výhrou Rusko

Josef Vašíček (vlevo) padá po souboji s Rusem Dmitrijem Kalininem.

foto: ČTK

Češi rozdrtili Tichonovovu sbornou, Tichonovova družina zničena Čechy, Porážka za porážkou' to jsou titulky sportovních stránek sobotních ruských novin. Čeští hokejisté porazili v úvodním střetnutí o bronz v EHT Rusy na jejich ledě a jak uvedl list Sport-express, že diváci byli v šoku z toho, co viděli na stadiónu moskevského CSKA.

PRAHA/MOSKVA - "Šok. To je nejkratší a nejmýstižnější zhodnocení toho, co zažilo obecenstvo v druhé třetině. Aniž museli nějak výrazně zlepšit hru, Češi s brilantní lehkostí nejprve proměnili svou převahu ve vedení 3:0 a po přestávce na 'uličnický' výsledek 5:0. Zápas pak byl už rozhodnutý," napsal deník.

Upozornil, že nejde vůbec o Euro Hockey Tour, ale o nadcházející mistrovství světa. "Vkládáme do vystoupení naší sborné velké naděje, nebo už se dá říct, že jsme vkládali?" ptal se autor.

"Český tým, který přiletěl do Moskvy pouhé tři hodiny před zápasem, se předvedl jako silný, výborně sladěný stroj. Připravený na mistrovství světa. Jágr, který poprvé v životě přijel do Moskvy hrát seriózní hokej, ne jako dříve účastnit se show, se ale nemusel moc snažit. Bruslil zvolna a moc se nenamáhal. Nebylo to ani třeba," napsal dále.

Čechy už raději nepotkat

Podle internetového deníku sport.rbc.ru by se na mistrovství světa Rusové neměli s Čechy raději vůbec potkat. Server s politováním uvedl, že "Češi jsou v každém složení a za jakýchkoli okolností silnější než Rusové".

Zároveň upozornil, že souboj hvězd NHL Jágr versus Ilja Kovalčuk, nejlepší střelec základní části NHL, dopadl nerozhodně. "Kovalčuk byl výraznější než Jágr, ale Jágr slavil vítězství," poznamenal.

Deník Gazeta napsal, že sborná pravděpodobně není připravena na mistrovství světa. "Kdosi se kdysi rozhodl, že Viktor Tichonov, geniální trenér, jen kvůli nedorozumění nedokáže nic udělat s CSKA a že se musí ujmout sborné," píše deník.

"V poslední sezóně se ale národní tým znemožnil na všech turnajích Euro Hockey Tour, avšak trenéra nejenže neodvolali, ale svěřili mu i práci na mistrovství světa. S čím tam ale sborná pojede? Už zápas s Čechy ukázal, že s úspěchem se nemá počítat," uvedl list.

Sport.cz, ČTK

Fotbalisté Zlína udolali po bezbrankovém poločase poslední Plzeň

Fotbalisté Zlína porazili ve 26. kole první ligy Plzeň 3:1, ale o tříbodovém zisku rozhodli až zásluhou zlepšeného výkonu ve druhé půli, v níž dali všechny tři branky. Úspěšnému duelu přihlížel rovněž Vlastimil Palička, největší aspirant na post trenéra, který se od nadcházejícího ročníku uvolní po Vlastislavu Marečkovi. Ten se již v minulých dnech společně s asistentem Bartlem upsal Teplícím.

Oba celky vsadily v úvodu především na obranu. V prvních třiceti minutách veškerá snaha o zteč protivníkovy branky vždy končila v bezpečné vzdálenosti od obou strážců svatyní. Pokud se již někomu podařilo obelstít obranu, zabrzdila slibně se rozvíjející šanci nepřesnost. Bojující Západočeši vystrašili v první půli domácí jen jednou, když po hlavičce Švejnohy brankář Novák dlouho nemohl dostat míč pod svou kontrolu.

Nejbližze vedoucí brance tak byl Zlín ve 35. minutě - po Lasotově přiřknutí byl tváří v tvář Ticháčkovi Novosad, alečasné vyběhnutí gólmana zabránilo domácímu útočníkovi přesně zamířit. Ve vyložené příležitosti se o chvíli později ocitl Dobeš, jenž nejprve ztlumil nevydařený pokus Hubáčka a poté z deseti metrů trefil pouze nohy připraveného brankáře.

Po změně stran hosté sice zvýšili aktivitu, ale z vedoucího gólu se radovali domácí. V 54. minutě centrovaný míč Hubáčka poslal za obranu Dobeš a do odkryté branky jej usměrnil Koubský. O vyrovnání se mohl v zápětí postarat Jež, jehož první pokus skončil těsně vedle pravé tyče a za dalších pět minut po chybě zlínské

rohové kopy a zopár centrovaných lôpt do pokutového územia. Skóre mohol otvoriť v 6. min Suchánek, no sám pred brankárom nedočiahol na center Miroslava Kozáka. V 15. min sa v šestnástke dokázal uvoľniť Mir. Kozák, no tiesnený z uhla striedal vedľa. Hostia sa do protiútokov osmeľovali pomaly, no už v 20. min sa ujali nečakane vedenia. Maixner prehral hlavičkový súboj so Semanom, z ľavej strany zacentroval Kamenský a voľný Šuhaj z voleja umiestnil loptu presne k ľavej žrdi - 0:1. V ďalšom priebehu prvého polčasu prebrali iniciatívu futbalisti spod trenčianskeho hradu, ktorí dobre využívali najmä krídelné priestory. Do prestávky si už výraznejšiu šancu nevypracoval žiadny tím. V druhom polčase sa až do 70. min hralo zväčša v strede poľa. Hráči Artmedie sa snažili zvrátiť vývoj, no nervozita na ich kopačkách vyúsťovala zväčša do nepresných kombinácií. V 76. min hlavičkoval po štandardnej situácii nad Čobejovu bránku Mičenec. O tri minúty na to ušiel po pravej strane domáci Suchánek, na jeho center najvyššie vyskočil Ján Kozák a hlavou vyrovnal - 1:1. V záverečnej desaťminútovke sa hralo do otvorených obrán a strhnúť víťazstvo mohli na svoju stranu oba celky. Najväčšiu šancu spálil v 90. min Suchánek, ktorý napálil iba do vybiehajúceho brankára
Copyright © SITA 2004

Hokejisté neuspěli v evropské tour

OSTRAVA, 18. dubna 2004 | 19:31 Ruský útočník Sergej Zinovjev dovršil obrat svého týmu v dvojzápase o třetí místo v Euro Hockey Tour, když v šesté minutě nastaveného času rozhodl o úspěchu svěřenců Viktora Tichonova. Čeští hokejisté po páteční výhře 5:1 v Moskvě tak prohráli v normální době 4:7 a podle pravidel soutěže musel rozhodnout o držiteli prémie 15 tisíc eur až nastavený čas.

Předposlední přípravný zápas před mistrovstvím světa nevyšel podle představ brankáři Romanu Čechmánkovi, který inkasoval ve hře hned sedmkrát. Trenér Slavomír Lener nasadil stejně jako v Moskvě do branky gólmana Los Angeles, ale jinak bylo v základní sestavě z úspěšného duelu v Rusku jen sedm dalších hokejistů. A nástup se českému týmu povedl i v ostravské ČEZ Areně. Už ve druhé minutě se dostal po Hamrově přihrávce do rychlého úniku po pravém křídle Průcha a střelou pod horní tyčku nedal brankáři Sokolovovi šanci. Český gólmán se naopak významenal po Kovalčukově akci, ale v 10. minutě už ho překonal osmnáctiletý ruský talent Ovečkin.

Domáci výběr měl nadále převahu, ale Dvořák po dalším rychlém nájezdu neuspěl. V 15. minutě už se ostravští fanoušci ve vyprodané hale vedoucího gólu dočkali. Dopitovu přihrávku sklepl Kalinin před volného Průchu, který se před odkrytou brankou znovu nemýlil. Hned za osmnáct sekund však odpověděl Zinovjev.

V druhé třetině měli čeští hokejisté stále větší převahu, ale Prospalova teč v ruské brance neskončila, Průchovi zabránil při sólovém nájezdu v hatricku Sokolov a Beránek byl při pokusu o zakončení atakován. V polovině utkání dostali svěřenci Viktora Tichonova první možnost přesilové hry, ale další šanci si vytvořili Češi. Po úniku Výborného s Dvořákem na jediného beka mířil druhý jmenovaný mimo. Čechmánek musel v oslabení krýt jen Zelepukinovu dorážku.

Čeští hráči naložili s přesilovou hrou lépe a Hamr 27 sekund před Prokopjevovým návratem z trestné lavice střelou od modré čáry potřetí získal jednobrankový náskok. Ale tento stav vydržel jen čtyři minuty. Čechmánek předtím zachránil svůj tým před osamoceným Bucajevem, ale po Ovečkinově střele zápěstím přes stínícího Hamra už inkasoval.

V třetí třetině pak Rusové odpor českého mužstva zlomili a pomohl jim k tomu šťastný gól. Čechmánek vybruslil za branku zachytit nahozený puk, ten se neočekávaně odrazil k Mozjakinovi a střelec CSKA Moskva otočil stav. K vyrovnání nepomohla ani 70 sekund trvající přesilová hra pěti proti třem, naopak při Supově trestu zvýšil lehkým nahozením Proškin. Čechmánek potom sice chytil Morozovův blafák a Prospal po Výborného akci v 53. minutě snížil, ale Kalinin zasadil domácím další úder. Na 7:4 v normální hrací době ještě završil osm vteřin před koncem při power play Antipov. V šesté minutě nastaveného času nejdříve zachránil český tým po Ovečkinově nájezdu nadvakrát Čechmánek, ale vzápětí už Zinovjev kotouč za brankovou čáru dostal.

Výsledek:

Česká republika - Rusko 4:7 (2:2, 1:1, 1:4), prodloužení 0:1
Branky a nahrávky: 2. Průcha (Hamr), 15. Průcha (Dopita, J. Hlinka), 33. Hamr (Dopita), 53. Prospal (Výborný) - 10. Ovečkin, 15. Zinovjev (Zelepukin), 38. Ovečkin (Zelepukin), 43. Mozjakin, 48. Proškin (Bykov), 54. Kalinin (Zelepukin), 60. Antipov, 66. Zinovjev. Rozhodčí: Lärking (Švéd.) - Blümel, Pouzar (oba ČR). Vyloučení: 2:3. Využití: 1:1. Diváci: 9315. První zápas: 5:1.

Sestavy:

Česká republika: Čechmánek - J. Novák, Špaček, Modrý, F. Kaberle, Škoula, Hamr - Hemský, Vašíček, Balaštík - Výborný, Prospal, Dvořák - Průcha, Dopita, J. Hlinka - Klepiš, Beránek, Sup. Trenéři Slavomír Lener, Vladimír Růžička a Antonín Staňjaňa.

Rusko: Sokolov - Tverdovskij, Kalinin, Proškin, Bykov, Skopincev, Turkovskij, Rjazancev, Kondratěv - Sušinskij, Prokopjev, Kovalčuk - Zelepukin, Zinovjev, Ovečkin - Bucajev, Antipov, Baškirov - Morozov, Skugarev, Mozjakin. Trenér Viktor Tichonov.

This week founder of One Nation Pauline Hanson and Frank and Beverley Baychek celebrated 7 years of friendship at Doyle's Restaurant, Sydney Fish Market.

Friendship started in September 1996. Ms. Pauline Hanson the newly elected member of Australian House of Representatives made her fist speech on 10 September 1996. Next day the Australian " Establishment Elite" started a vicious campaign against her.

Believing what I read in the press I telephoned Ms. Hanson late in September 1996 in the Parliament to voice my objection against her reported racism. My family had lot to loose from racial disharmony. I am an immigrant from Czechoslovakia, my wife Beverley is MacKay born Australian of Jamaican - Irish - Negro background. " I am not a racist - all I wish is justice and harmony for ALL Australians !" Please read copy of my address to Parliament that I will mail you. After reading full text of the Hansard copy I realised that I agree with most what Ms. Hanson said. For the first time in recent history this down to earth ordinary citizen expressed what many Australians were thinking. We need REAL EQUALITY of all. Help ALL poor people - regardless of their skin colour. Diversity is here - but the ruling "elite" created an industry of selfish interests. Divide and conquer! More migrants in days of economics downturn and high unemployment will enlarge the pool of desperate jobless willing to accept any job for any reward - and at the same time these "have nothing people" will provide increase consumer spending. That of course suits the big corporate bosses. Less costs of production is more profits and huge multi million dollars rewards to the executives. Press repeated lies, invented even anti-Semitism and on order from the magnates tried to make Ms. Hanson the most " evil person" in Australia. " This woman must be destroyed ! " was the order. I recall reading newspaper poster in Townsville: "Kill that cow !"

I remembered a young Jew named Christ crucified years ago, rebel Czech preacher Jan Hus burned as heretic in Konstanz, nazi and communists persecution of Jews and nonconformists - and at that moment felt great sympathy for outspoken Pauline Hanson. I telephoned Pauline again, apologized for my hostile tone when I first rang and offered hospitality at our Magnetic Island Beachside Palms Holiday Units whenever she needs rest and refuge from persecuting press.

Both major Australian political parties promoting globalism and in need of big business financial support had lot to loose. Their fears were confirmed. In Queensland state elections only 18 month old One Nation Party received 23% of all votes and ousted ruling coalition from power. In Federal elections in October 1998 despite shocking anti-Hanson press and TV campaign one million Australians voted for her One Nation Party. So desperate was the " establishment " that the right leaning Liberal Party in Government directed preferences to their historical political adversaries - the left leaning Labour Party. And the Labour Party reciprocated.

The paranoid fear of established ruling duopoly serving the " elite" in Australia was again confirmed last year when existence of a secret fund established by Tony Abbott Liberal protégée of Prime Minister Howard with the sole aim to destroy Pauline Hanson was revealed. To all fair minded Australians this was a shock revelation - reminiscent of gangsters collecting funds to pay for assassination of their oponents. And our Prime Minister and his party are still supporting Tony Abbott who is still in the Parliament ! Since 1996 Pauline visited our Magnetic Island place on number of occasions. She won the hearts of most people she met there. She always enjoyed her stay, but did not escape the relentless persecuting press. I hope to have the time to write about it sometime in the future.

Best Regards
Frank and Beverley

Faced with fraud

Authorities step up their efforts to reduce cash card scams in wake of bank machine tampering

By Frantisek Bouc Staff Writer, *The Prague Post*

The police described a recent suspect as a smartly dressed middle-aged foreign man. For local banks, he was a frightening phantom.

The unidentified suspect was detained April 1 at Dejvicka metro station in Prague 6 after a witness tipped police that the man was tampering with a cash machine. Police said he was attempting to install a scanning device to copy data from a cash card's magnetic strip, along with a miniature camera to watch patrons enter their personal-identification codes.

The arrest came as police stepped up their search for culprits who were rigging Ceska sporitelna cash machines in Prague in late March. Six of the bank's machines were tampered with last month. The bank owns more than 40 percent of the country's nearly 2,700 automated tellers.

Authorities are paying increased attention to such scams as the rate of electronic transactions skyrockets in the Czech Republic. Card payments nearly doubled last year to 67 billion Kc (\$2.48 billion). Cash-machine withdrawals totaled 330 billion Kc in 2003, and by the end of the year more than 6.4 million payment cards had been issued

nationwide, up 21 percent year on year. Fraudulent payment-card transactions reach tens of millions of crowns every year. Still, Tomas Janout, chairman of the Association for Banking Cards' security department, said that card-based banking and buying remains safe.

"It's been only the third time in the last two years that we've experienced forgeries. It's still rare in the Czech Republic in contrast to abroad." He added that lost or stolen cards cause far greater losses than forged cards. "Thieves usually attempt to purchase with stolen cards some expensive goods as soon as possible, before the victim has a chance to report the theft to his bank," he said, adding that scofflaws frequently target Western tourists and foreign residents on the assumption that they have larger bank accounts than Czechs.

Nearly 100 million visitors holding Visa cards withdrew some 5.1 billion Kc from cash machines using their cards, according to Visa International spokesman Ivo Mares, with the British, Germans and French accounting for most of the transactions.

Meanwhile, the number of Czechs wielding Visa cards rose 24 percent to more than 3 million last year, and they used their cards to spend 207 billion Kc last year, up 54 percent.

MasterCard's more than 3 million Czech customers rang up 191 billion Kc worth of card transactions last year, a 14 percent increase. Despite the enormous growth in the frequency and value of card payments and withdrawals, Janout said questionable transactions accounted for only 50 hellers per 1,000 Kc of electronic spending. "Given the responsible approach of banks, we assume this amount did not rise last year," he said.

Ceska sporitelna spokeswoman Klara Gajduskova said the Dejvicka arrest was proof of an intensified fight against cash-card forgeries. The bank, the country's largest, has promised to issue new cards and compensate customers who report losses involving the compromised machines, but Gajduskova said no such transactions have been reported so far.

"Since we immediately froze the banking cards used in the affected cash machines, we don't expect any major losses," she said.

Cash-machine boom

The industry expects payment-card misuse to decline with the increased issuance of cards with secure chips. Chip cards have already been introduced by Komerčni banka and CSOB, and Ceska sporitelna plans to join them soon.

Greater card security will become increasingly important as major banks expand their cash-point networks nationwide. Local banks began to make extensive investments in cash machines in 2001, after Ceska sporitelna raised fees charged to clients of competing banks for cash withdrawals in its network.

CSOB spokesman Pavel Hejzlar said the bank had 272 cash points at the end of 2002 but expects to have 500 operating by the end of this year. Komerčni banka plans to have 600 cash points by year's end, and Ceska sporitelna wants to expand its 1,100-machine network by 50 annually. Still, the Czech Republic lags well behind many European Union countries in the number of cash points per capita -- 243 per million people, less than a quarter the rate of Spain (1,100) and Portugal (978).

In payment cards the country ranks in the middle of the EU, with four cards per 10 citizens, ahead of Germany, Italy and Belgium.

In the cards

Number of cash machines in the Czech Republic:

1,641	2000
1,909	2001
2,350	2002
2,669	2003

Number of payment cards issued:

4.4 million	2000
4.7 million	2001
5.3 million	2002
6.4 million	2003

"It's only the third time in the last two years that we've experienced forgeries."

Tomas Janout,
bank-card association official